

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelak: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošl. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Proglas Jugoslovenske nacionalne stranke

Kakor smo že poročali, je akcijski odbor JNS na svoji zadnji seji prošil petek redigiral proglas na pristaše in somišljenike. Proglas, ki ga dobesedno objavljajo skoro vsi dnevniki v državi, se glasi:

Pristašem in prijateljem Jugoslovenske nacionalne stranke!

Jugoslovenska nacionalna stranka, ki je bila ustanovljena, da organizira sodelovanje naroda pri izvajanju jugoslovenske politike na osnovi nacionalne ideologije šestojanuarskega manifesta, je izpolnjevala in izpolnjuje svoje dolžnosti in naloge od nekdanj uspešno, pravilno in odkrito.

Z uspehom je delovala za ureditev naših notranjih prilik v duhu narodnega in državnega edinstva. Zavestno je kot instrument nacionalne politike in postopne demokratizacije političnega življenja izvajala prehod v normalno politično stanje. Potisnila je stare strankarske spore v ozadje in stvorila politično organizacijo, v kateri je zbrala prvič po zedinjenju k skupnemu delu vse Jugoslovene, Srbe, Hrvatine in Slovence.

Delo JNS v preteklosti

V težkih časih je prevzela odgovornost za upravo države. Posrečilo se ji je, da je državni proračun znižala od 14 milijard na okrog 9 milijard dinarjev. Pri nesla je zakon o občinah, izvedla volitve v kmečkih občinah, pripravila je načrt zakona za banovinske samouprave in s tem postavila temelje samoupravnemu življenju v državi. Postavila je na dnevni red kot neodložljivo državno vprašanje zaščito našega kmeta in revidirala je agrarni zakon v korist agrarnih interesov. Napravila je prvi resnejši poskus za borbo proti nezaposlenosti. Dala je vse, kar je mogla, da se zavarujejo in utrdijo veliki uspehi v mednarodni politiki. V tragičnih dneh po mučeniški smrti kralja Ujedinitelja je Jugoslovenska nacionalna stranka, podpirajoč kraljevskega namestništvo, doprinesla svoj veliki del, da je mogla država v miru in brez pretresljajev vzdržati težke udarce usode in ohraniti vero v svojo bodočnost.

Ko je prevzel oblast režim z dne 21. decembra 1934, je Jugoslovenska nacionalna stranka pokazala pri svojem delu vzdržnost, ki se je netočno tolmačila kot pasivnost, ki pa je bila dejansko vedno le občutna rodoljubna dolžnost, da s svojimi nastopi še bolj ne otežkoči že itak težkega stanja v državi.

Vendar Jugosloven. nacionalna stranka niti v teh težkih dneh ni prenehala delati. Njena kluba v senatu in narodni skupščini sta budno spremljala razvoj med narodom in v državi ter sta bila verna tolmača strankinih teženj.

Reorganizacija stranke

Sedaj pa prilike v državi, ki se na žalost razvijajo docela proti temeljnemu načelu, na katerih je ta država osnovana, silijo stranko, da se zopet aktivneje posveti političnemu življenju in s prerojenimi silami nastopi v obrambo načel, ki so naša v manifestu velikega kralja Ujedinitelja z dne 6. januarja svoje opravičilo in razlago. V takih razmerah je naša dolžnost, da vnesemo ves polet in vse svoje sile v ono politično organizacijo, ki ima za seboj tradicije šestojanuarskega manifesta in po ponovni vzpostavitvi banovinskih odborov, ki se bodo čimprej konstituirali, se bo v najkrajšem času sklical kongres stranke, na katerem se naj obravnavajo vsa načelna in organizacijska vprašanja. Po obnovitvi in reorganizaciji stranke se bo potem z novimi silami pričelo redno delo za zmago neomajnih načel, ki jih je Veliki kralj zapustil kot svojo politično dediščino.

Strankin program

Program Jugoslovenske nacionalne stranke popolnoma odgovarja potrebam zdrave nacionalne in državne politike. V programu zato sedaj niso potrebne nika osnovne spremembe.

Jugoslovenski nacionalizem in unitarizem

Jugoslovenska nacionalna stranka gradi svoj program na misel jugoslovenskega nacionalizma in unitarizma. Nacionalizem Jugoslovenske nacionalne stranke pomeni, da stoji stranka neomajno na stališču, da so Srbi, Hrvatini in Slovenci en narod in da se ima na tej osnovi razvijati vse naše nacionalno življenje, ker je bila na tej osnovi Jugoslavija ustvarjena. S tem pa stranka ne zanika niti svetlih imen, niti dobrih tradicij posameznih delov jugoslovenskega

naroda, nego usmerja njih življenje in razvoj, spravljajoč ju v sklad z življenjem in razvojem narodne celote, brez katere in izven katere ni življenja ne obstanka niti enemu narodnemu delu.

Unitarizem Jugoslovenske nacionalne stranke pomeni, da je stranka proti federaciji, ki bi razedinila naše narodno in državno življenje na plemena in plemenske edince, a je prav tako tudi proti centralizmu, ki slabi zdrave sile posameznih delov naroda in posameznih pokrajin države. Naš unitarizem pomeni, da je nosilec državnosti ves naš narod in da se državna politika ne sme in ne more voditi pod vplivom enega dela naroda ali ene pokrajine, kakor se na drugi strani noben del naroda in nobena pokrajina ne moreta osvoboditi svojih obveznosti in dolžnosti napram celoti.

Decentralizacija do skrajne meje

V skladu s temi načeli smatra Jugoslovenska nacionalna stranka, da se ima notranja ureditev države izvesti po sistemu najširših samouprav in najdalekosežnejše dekoncentracije, pri čemer da se imajo centralni oblasti pridržati le oni posli, brez katerih državna celota ne more živeti. Pravična razdelitev finančnih virov in sredstev, v sorazmerju z državnimi in samoupravnimi posli, bo preprečila dvojno obremenitev naroda.

Hrvatsko vprašanje

Dosledna svojemu jugoslovenskemu stališču, je Jugoslovenska nacionalna stranka globoko prepričana, da more pravilna in realna jugoslovenska politika odstraniti glavne vzroke nezadovoljstva hrvatskega dela našega naroda, enako pa tudi vzroke nezadovoljstva, ki se v drugih oblikah, a iz sličnih razlogov širijo tudi v drugih delih naroda in države. Jugoslovenska nacionalna stranka je bila in je vedno pripravljena, da podpre sleherni resni poskus, ki gre za odstranitev teh nezadovoljstev in s tem tudi za rešitvijo hrvatskega vprašanja v okviru velikih načel jugoslovenskega narodnega in državnega edinstva. S svojim pozitivnim delom bo Jugoslovenska nacionalna stranka tudi sama prispevala vse, kar more, k temu cilju in je pripravljena, da se v tem duhu in na tej osnovi sporazumeva z vsemi, ki iskreno žele, da se v bratski ljubezni, v medsebojnem spoštovanju in na osnovi popolne ravnopravnosti vseh delov naroda za vedno odstrani ta težka narodna skrb.

Politične svoboščine

Svoje delo in svojo borbo je Jugoslovenska nacionalna stranka razvijala in vodila izključno na legalni podlagi. Tako bo delovala tudi v bodoče, spoštujoč državno ustavo in državne zakone. V duhu svojega programa se Jugoslovenska nacionalna stranka zavzema za to, da se čimprej izdaja zakon o tisku ter zakon o društvih, zborovanjih in dogovorih, s katerima bo zajamčena svoboda tiska, kakor tudi svoboda zborovanja in dogovarjanja. V istem smislu zavzema stranka odločno stališče, da se ima čimprej izdati novi volilni zakon za narodno skupščino, v katerem naj pride do popolnega izraza načelo tajnega glasovanja, ki mora veljati tudi za volitve v banovinske zbornice in občinske odbore.

Zahteva po načrtnem gospodarstvu

Jugoslovenska nacionalna stranka bo posvečala svojo posebno skrb gospodarskim in socialnim vprašanjem. Ravnala se bo po načelu, da je jugoslovenski kmet glavni prehranjevalec in branilec države; zato smatra Jugoslovenska nacionalna stranka, da mora biti prva skrb države posvečena zaščiti kmeta v pogledu njegove prezadolžitve, povzdige njegove proizvodnje, povišanja cen in olajšanja prodaje njegovih kmetijskih pridelkov.

Istotako smatra, da je zaščita delovnih slojev, posebno delavcev, obrtnikov in malih trgovcev, nujno vprašanje, ki ga ne gre odlagati. Vprašanje gospodarske povzdige pasivnih krajev, kakor tudi vprašanje javnih del, je treba reševati sistematično in po načrtu. Stranka bo zastavila vse svoje sile, da se ustvarijo pogoji za čimbolj živahno in harmonično razvoj celokupnega našega narodnega gospodarstva. Osnovna zahteva stranke je, da mora država pričeti z načrtnim gospodarstvom.

Jugoslovenska nacionalna stranka stoji na stališču, da so uradniki uslužbenci države in da se jim ima kot državljanom in državnim uslužbencem zagotoviti neke minimalna eksistenca, nego

tudi popolna državljanska svoboda in neodvisnost od strankarskih režimov, a zahtevati se ima od njih tudi popolna odgovornost napram državi za njihovo nacionalno službeno delovanje.

Poziv k novemu delu

Vsem članom Jugoslovenske nacionalne stranke!

Svoje dolžnosti smo doslej kot stranka i kot pojedinci vršili častno in pošteno napram kralju, narodu in državi. Dolžnost nam nalaga, da v teh težkih dneh ostanemo še nadalje na braniku velikih idej, ki so nam jih zapustile generacije očetov.

Jugoslovenska nacionalna stranka stopa v novo dobo svojega dela. Dolžnost vsakega njenega člana in vsakega rodoljuba, ki se v načelu sklada z našimi pogledi na narodno in državno življenje, je, da se pridruži organizaciji stranke in jo z vsemi silami podpre v delu in borbi za ostvartev velikih misli jugoslovenske, nacionalne demokracije in socialne pravice.

Združeni opoziciji po dolgoletnem prizadevanju in mnogobrojnih poizkusih

nele ni uspelo stvoriti skupen program, najti osnovo skupnega dela in dati vsaj svojim lastnim vrstam podlago za sporazum, nego ji ni uspelo niti to, da bi razširila med narodom vsaj eno skupno konstruktivno misel, v kateri bi se strinjala.

Od današnje vladajoče stranke Jugoslovenske radikalne zajednice, posebno od njenega političnega dela med narodom in dela pri državnih poslih, nas delijo naši pogledi na temeljna načela naše nacionalne politike, kakor tudi naše razumevanje politične odgovornosti za delo vsake vlade in vsake politične stranke.

Edino Jugosloven. nacionalna stranka stopa pred narod s točno določenimi pogledi in točno določenim programom, zavedajoč se odgovornosti, ki jo prevzema pred Bogom, narodom in zgodovino, kakor tudi moralnih obveznosti, katerih se ne more nikoli odreči in ki jih je sprejela nase s tem, da je pred vsem narodom odkrito in moško zastopala in branila politiko, zasnovano na manifestu velikega kralja Ujedinitelja.

Ko poziva jugoslovenske nacionaliste v vrste Jugoslovenske nacionalne stranke, izjavlja vodstvo stranke, da je pripravljeno sodelovati tudi z vsemi ostalimi jugoslovenskimi strankami in skupinami, ki imajo v temeljnih načelih enake poglede na našo nacionalno in državno politiko.

Jugosloveni!

S tem, da zbirate jugoslovenske nacio-

nalne vrste v organizacijah Jugoslovenske nacionalne stranke, vršite svojo rodoljubno dolžnost in ustvarjate temelje obće nacionalne organizacije, ki je tako zelo potrebna v teh dneh zmed in ekstremnosti. Med nasilnim fašizmom in krvavo anarhijo, med hegemonistično centralističnimi in separatističnimi težnjami, med socialnim prevratom in socialno krivico, je najpravičnejša pot jugoslovenskega, nacionalizma, osnovana

na načelu zdrave demokracije, ki pobija razdiralne težnje in vodi račun talco o interesih državljanov kakor o interesih države.

na načelu stvarne enakosti in ravnopravnosti s širokimi samoupravami, ki dovajajo v sklad interese delov z interesi celote;

na načelu socialne pravice, ki zastopa prvenstveno interese malega človeka, a hkrati izključuje ekstremnosti.

Z vero v Boga in Jugoslavijo, s zvestobo kralju in kraljevskemu domu ter z zaupanjem v silo jugoslovenskega naroda in jugoslovenske domovine pozivamo vse naše pristaše in prijatelje, da se brez odlašanja lotijo oživiljanja strankinih organizacij in k pripravi za strankin kongres.

Beograd, 10. maja. 1936.

Akcijski odbor

Jugoslovenske nacionalne stranke,

USODA ABESINIJE PRED DRUŠTVOM NARODOV

Svet Društva narodov je snoči odklonil italijansko zahtevo, da se abesinskega delegata ne pripusti k razpravi

Zeneva, 11. maja, bw. Zasedanje sveta Društva narodov, ki se je pričelo, bo najbrže trajalo samo nekaj dni.

Dopolnilo so se vršila važna diplomatska posvetovanja. Francoski minister Paul-Boncour je imel razgovor z angleškim zunanjim ministrom Edenom o vprašanjih, ki so na dnevnem redu, ter je nato sprejel italijanskega delegata Aloisija, s katerim je razpravljal zlasti o položaju, ki je nastal po aneksiji Abesinije. Aloisi se je sestel tudi z ruskim zunanjim ministrom Litvinovim in z delegatom Čila in Argentine. Eden je sprejel poljskega zunanjega ministra Becka ter belgijskega ministrskega predsednika Van Zeelanda, portugalskega zunanjega ministra Monteiro in predsednika sankcijskega odbora Vasconcelosa, s katerim je razpravljal o abesinskem sporu. V Zenevo je prispel tudi dosedanja italijanski zastopnik Volde Mariam, ki je imel telefonski razgovor z negušem v Jeruzalemu.

Posebno pozornost posvečajo diplomatski krogi razgovoru med Aloisijem in Litvinovim. Zdi se, da je hotel Aloisi pridobiti ruskega zunanjega ministra za italijansko tezo o abesinskem sporu.

Poljski zunanji minister Beck je imel razgovor s predsednikom Gdansk, ker je na sporodu zasedanja sveta DN tudi več vprašanj, ki se tičejo Gdanska.

Brezuspešen protest barona Aloisija

Ob 17. je imel svet Društva narodov tajno sejo, da določi dnevni red. Pri razpravi o vprašanju, ali naj se italijansko-abesinski spor postavi na dnevni red, je italijanski delegat baron Aloisi podal naslednjo izjavo:

»Italijanska delegacija ne more pristati na prisotnost abesinskega zastopnika pri razpravi. V resnici ne obstaja več nobena sled kake abesinske organizacije. Edina suverenost, ki obstaja v Abesiniji, je suverenost Italije. Razprava o abesinski zadevi bi bila torej brezpredmetna, zaradi česar ne morem prisostvovati razpravi.

Po tej izjavi je italijanski delegat zapustil dvorano.

Svet Društva narodov je nato pozval abesinskega zastopnika, naj zavzame prostor pri posvetovalni mizi. S tem je potrdil vprašanje, ali je treba Abesinijo še smatrati za članico DN.

Na predlog španskega zastopnika so potem sklenili, da ostane italijansko-abesinski spor na dnevnem redu sednjega zasedanja.

Po ureditvi tega vprašanja je italijanski zastopnik zopet zavzel svoje mesto.

Svet DN se je nato sestel k javni seji, na kateri so razpravljali o nekaterih upravnih-tehničnih vprašanjih.

Za odgoditev razprave

Zeneva, 11. maja g. Spodaj 92. rednega zasedanja sveta Društva narodov, ki mu predseduje Eden, vsebuje skupno 18 točk, izmed katerih vzbujata pravo zanimanje samo zadnji dve vprašanji, namreč vprašanje lokarnskega pakta in italijansko-abesinski spor, od katerih ureditve je odvisna bodočnost DN. Več državnikov, katerih vlade niso zastopane v svetu DN, je zaradi tega prišlo v Zenevo, da bi mogli intervenirati pri bodočih odločitvah. To velja zlasti za zunanje ministre tako imenovanih nevtralnih držav in za belgijskega predsednika Van Zeelanda, ki pa se bo tudi oficielno udeležil posvetovalnj sveta DN. Prevladuje tendenca, da bi se proučitev dogodkov v vzhodni Afriki in položaja

v Porenju odgodila, dokler se ne bo sestavila nova francoska vlada in dokler ne bodo zainteresirane države precizirale svoja stališča. Že sedaj računajo s sklicanjem novega izrednega zasedanja, ki bi se pričelo 13. junija in na katerem bi se bavili s temi problemi.

Na dnevnem redu zasedanja sveta DN so tudi vprašanje o zaščiti manjšin v Albaniji, finančni položaj Avstrije, Bolgarije in Madžarske ter povišanje števila nestalnih dežejev v svetu.

Neguš prosi DN,

naj ne potrdi aneksije

Zeneva, 11. maja. Tajništvo Društva narodov je prejelo brzojavko abesinskega cesarja, ki javlja, da je zapustil svojo deželo, da prepreči pokolji, in da je odšel prostovoljno v begunstvo, da bi se mogel svobodno posvetiti obrambi tisočletne svo-

bode abesinske dežeje, detu za kolektivno varnost in za svetost mednarodnih obveznosti. Abesinski cesar prosi Društvo narodov, naj bi ne potrdilo tako zvane aneksije in zaščitilo napadalca.

Jeruzalem, 11. maja. AA. Neguš je s terase svojega hotela izjavil za zvočni film v francoski: »S tega svetega mesta pošiljam ljudstvom vsega sveta našo globoko zahvalo za simpatije, s katero so podpirali in spremljali našo pravično stvar v Abesiniji.

Pariz, 11. maja. o. Radio agencija je prejela iz Jeruzalema vest, da so zdravilki, ki so bili pozvani k cesarju Haifu Sejasiju, ugotovili, da je cesar živno resno obolel. Po drugih informacijah je Italija s posredovanjem neke prijateljke države ponudila negušu pokojnico, ki bi bila v skladu z njegovi položajem.

Negotovost v francoski zunanji politiki

Zeneva, 11. maja. o. V Zenevi pričakujejo z velikim zanimanjem nadaljnji razplet dogodkov. Splošno trdijo, da je Italija izbrala pravi trenutek za aneksijo Abesinije, tudi glede na politični spor, ki se bo zaradi tega vsekakor razvil. V zadnjem času se je pojavilo v Franciji veliko nezadovoljstvo proti načinu, kakor je Italija pravno formulirala svoj odnos napram abesinskemu teritoriju. Francoska vlada je bila naravnost presenečena zaradi aneksije Abesinije po Italiji, toda razvoj notranjih političnih dogodkov v Franciji je okenil vsot skrb francoskih državljanov na notranje politično področje. Morda bodo sedaj Francozi zahtevali nadaljnje strokno izvajanje sankcij. V tej smeri skušajo vplivati tudi zastopniki angleške delavske stranke na francoske socialiste. Vsekakor bo za bodočo francosko zunanjo politiko glede na abesinsko vprašanje odločilen kongres fran-

coske socialistične stranke. Včerajšnji Blumov govor kaže, da se hoče socialistični voditelj avtoritativno postaviti na čelo novemu režimu, na drugi strani pa mu ni uspelo pridobiti komunistov za sodelovanje v vladi. Komunisti so izrazili svojo privrženost, da se pridružijo enotni marksistični fronti v Franciji, če posamezne socialistične frakcije pristanejo na načela tretje internacionale. Vsekakor je zaradi tega pričakovati, da bo imela Francija v prihodnjih mesecih hude notranje politične borbe, ki bodo francoskim državljanom onemogočale sleherno večjo zunanjo politično akcijo. Borba bo tem hujska, ker se tudi desničarji pripravljajo za odločilno akcijo.

V ostalem kaže, da je Italija glede na Abesinijo pripravljena pogajati se s Anglijo in Francijo v okviru pogodbe iz l. 1906.

Nevtralne države za reformo Društva narodov

Zeneva, 11. maja. o. Zastopniki tako zvane samostojnega bloka nevtralnih članic Društva narodov so imeli danes daljše posvetovanje, na katerem so proučevali politični položaj, ki je nastal po italijanski aneksiji Abesinije. Napovedovali so celo, da nameravajo države, ki sodelujejo v tem bloku, izstopiti iz Društva narodov, vendar pa na današnjem sestanku ni bil sprejet tak sklep, nego so nevturalne države omejile na zahtevo po reformi Društva narodov. Seveda pa so na sestanku razpravljali tudi o tem, ali bi bilo potrebno, da ostanejo še nadalje članice Društva narodov. Konferenca so se udeležili zunanji ministri Norveške, Danske, Švedske, Finske, Nizozemske in Švice ter stalni delegat Španije v Društvo narodov.

Ob zaključku razgovorov je bil objavljen službeni komunik, ki pravi med drugim: Dosežen je bil popoln sporazum, da se počaka na nadaljnji razvoj dogodkov. Zaradi tega za sedaj ni razloga, da bi se podvzel skupen korak v Zenevi. Glede nadaljnega izvajanja ali ukinitve sankcij je večina delegatov izrazila mnenje, da bi bilo nadaljnje izvajanje sankcij proti Italiji upravičeno le, če bi se nameraval obnoviti status quo ante v Abesiniji, v nobenem primeru pa ne gre sankcije izvajati še nadalje, tako da bi lahko Italija uzakoniila svojo akcijo v Abesiniji. Če bi imele sankcije tak učinek, bi bilo boljše odkrito priznanje, da je sankcionistična politika do-

živela polom. Vsekakor je potrebno, da se izvrši reforma Društva narodov na podlagi izkušenj, pridobljenih med italijansko-abesinsko vojno.

Baldwin o položaju

London, 11. maja. v. Na vprašanje je v spodnji zbornici izjavil ministrijski predsednik Baldwin, da načelna osebni položaj neguša vprašanja, ki so zelo zapletena in ki se morajo točno proučiti.

Prekret v angleškem javnem mnenju

London, 11. maja. o. Bivši zunanji minister Austen Chamberlain je objavil v angleških listih odprto pismo v katerem pravi, da sedaj notena evropska vojska ne bi mogla obnoviti abesinske samostojnosti. Rešitev abesinskega problema bo treba pustiti bodočnosti. V ostalem kažejo listi, da se je razpoloženje v Angliji napram Italiji nenadoma precej izoreneno.

Tako pravi »Daily Telegraph«, da Društvo narodov s svojimi sankcijami ni moglo izsiliti mirne likvidacije spora, »Daily Mail« je mnenja, da onemogoča proklamacija italijanske suverenosti nad Abesinijo Društvo narodov sleherno iniciativo, da bi se italijansko-abesinski spor rešil kako drugače. Angleški narod se bo moral zadovoljiti s tem dejstvom in obnoviti svojo staro prijateljstvo z Italijo.

Naši kraji in ljudje

Bolgarski kralj -

častni član naših strojevodij

Izvolilo ga je udruženje na kongresu v Splitu

Split, 11. maja.

Snoči je 14. kongres strokovnega združenja strojevodij kraljevine Jugoslavije zaključil svoje delo. »Jutro« je kratko je poročalo o kongresu tega važnega strokovnega združenja, v katerem so delegati zastopali 2.508 člane. Posebno važne so bile razprave o razporedbi strojevodij, ki jih zdaj zakon od leta 1931 deli na uradnike, zvanikičke in služitelje in posebej se na kurjače, predkurjače, strojevodje, pomočnike strojevodij, itd. Take razdelitve niso pravilne, ker niso izvedene na podlagi strokovne kvalifikacije, temveč po razrednih srednjih šol, ki so jih strojevodje dovršili. Ker ni upoštevana strokovna kvalifikacija, se dogaja, da ima strojevodja z vsemi potrebnimi kvalifikacijami naziv »kurjač«, drugi pa so spet razvrščeni kakor služitelji in tako na isti stopnji kakor n. pr. vratarji na železniških postajah. Združenje strojevodij se z vso odločnostjo bori za pravično opredelitev svojih članov. Ko bo na razpolago

več gradiva o kongresnih razpravah, bomo še poročali o upravičenih zahtevah strojevodij, ki vršijo tako naporno in odgovorno službo.

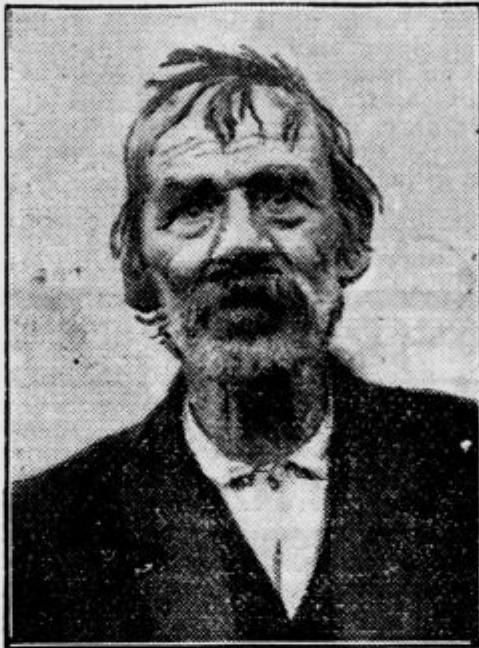
Včeraj dopoldne je kongres z velikim odobravanjem sprejel izvolitev bolgarskega vladarja kralja Borisa za častnega člana strokovnega združenja jugoslovenskih strojevodij. Bolgarski vladar je velik prijatelj in pokrovitelj strojevodij in tudi sam je izvežban v tej stroki. Posebno odposlanstvo, ki ga bodo tvorili predsednik centralne uprave in predsedniki oblastnih uprav združenja strojevodij, bo odpotovalo v Sofijo, da izroči bolgarskemu vladarju diplomu častnega članstva. Izbrano je bilo tudi odposlanstvo, ki se bo v Pragi 20. in 21. t. m. udeležilo kongresa zveze češkoslovaških strojevodij. Zvezo češkoslovaških strojevodij sta na kongresu v Splitu zastopala ugledna funkcionarja gg. Novak in Just.

lost. Očeta razjeda boj in le mati in hčerka pripovedujeta med jokom spomine iz otroških let do časa, ko si je začel Mirko sjužiti kruh. Bil je vesele narave: kadar je imel denar, je tovarišem vedno rad dajal za pijačo. Težko je živel brez družbe, ki ga je tudi ugonobila. Saj ni nič lažjega danes kakor najti slabo tovarišijo. Z veliko štednjo so si Zahorekovi postavili lično hišo v upanju, da bo sin nekoč gospodar. »A zdaj je vse uničeno, vzdihne naposled oče. Koljko je bilo izdatkov za časa učenja, koliko skrbi, da smo mu dobihi delo, nazadnje pa tako sramotno plačilo za vse in neskončna žalost. Izselili bi se, a kam dandanes izpod težko pridobljenega lastnega krova!« Toda družini G. Antona Zahoreka lahko prebivalstvo Zagorske doline od polnem poznavanju razmer in čustvujoče zatrdi, da na njo ne pade niti senca sramote.

Umril je Anton Jurčič, brat pokojnega pisatelja

Stična, 11. maja.

Na Muljavi je umrl danes dopoldne v 90. letu svoje starosti Anton Jurčič, brat pokojnega velikega slovenskega pisatelja

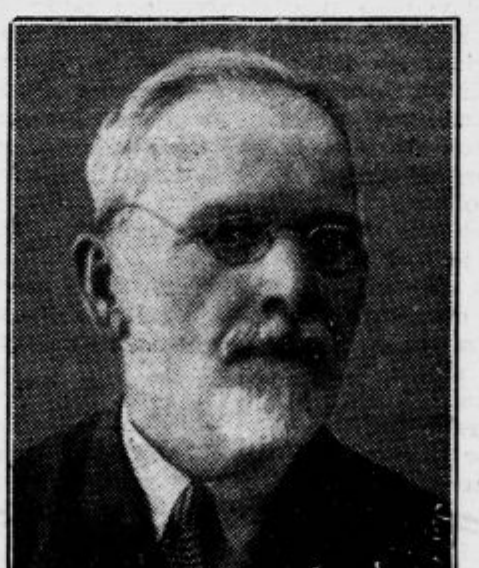

Josipa Jurčiča. Pokopali ga bodo v sredo ob 10. na pokopališču v Krki pri Muljavi. Starček je bolehal kakih 14 dni in je mirno zatisnil svoje trudne oči. Vid mu je zadnja leta popolnoma opešal. Antona so poznali tisočeri izletniki, ki zadnja leta vedno česče obiskujejo prenovljeni Jurčičev dom. Lahka mu zemlja!

22-21 KINO UNION 22-21
Poslednjič ob 16., 19.15 in 21.15 uri
BOSANSKA RAPSOPIJA
Najlepši film napravljen v celoti v naših krajih v Bosni in Hercegovini!
Willy Eichberger, Brigita Horney, Attila Hörbiger

80 let najstarejšega ljubljanskega gasilca

Pred desetimi leti smo se spominjali 70-letnega uglednega ljubljanskega meščana g. Frana Medica, hišnega posestnika na Zrinjskega cesti, ki je bil že takrat najstarejši ljubljanski gasilec. To je ostal tudi danes, še vedno je čil in izvrstno ohranjen, vendar pa se je v desetih letih tudi zanj kaj izpremenilo. Od leta 1929 ne opravlja več čevljarje obrti, ki jo je vršil polnih 48 let. Zadovoljen pa lahko zre na plodove svojega življenja, srečen ob sreči svojih štirih otrok (dva sta umrla), devetih vnukov in štirih pravnukov. Rodil se je 11. maja 1856. v Bušnjah pri Toplicah na Doljenjskem. Mlad je prišel v Ljubljano, postal je poslovodja, leta 1880. pa je začel samostojno izvrševati

obrt in si je pridobil kmalu veljk ugled. 1879. vstopil v ljubljansko gasilsko društvo in je od tlej vse svoj prosti čas posvečal človekoljubnemu in prosvetnemu delu. CMD, ljubljanski Zvon, Slavec in Sokol I. ga štejejo v gardo svojih najzvestejših podpornikov. Njegove prsi krišijo odlikovanja, a najdragocenejši so njegovi spomini, saj je 80-letni jubilar bil živa knjiga zgodovine ljubljanskega gasilstva. Ob marsikaterem požaru je zapustil delo in hitej na pomoč, in ni je večje gasilske akcije, ki ji ne bi prisostvoval z mladeniško čilostjo. Vzorno je skrbel za svojo družino, a poleg nje je bil vedno tudi vnet za lajšanje nesreče trepih ljudi. To je najlepša poteza njegovega plemenitega značaja zaradi katerega uživa neomejeno spoštovanje. Naj v zadovoljstvu preživi zjato jesen življenja!

Pomladna prireditev zagrebških Slovencev je uspela v soboto zvečer nad vsako pričakovanje

Zagreb, 10. maja

V soboto zvečer je bila v prenapoljenih dvoranah Novinarskega doma v vsakem pogledu sijajno uspela pomladna veselica s koncertom, ki jo je priredilo matično društvo zagrebških Slovencev »Narodni dom«. Zagrebški Slovenci, ki goje iskreno željo, živeti z brati Hrvati v najlepšem sporazumu in slogi, so na to svojo reprezentativno veselico povabili tudi g. dr. Vladka Mačka. Bil so izredno počaščeni, da je g. dr. Maček poslal na našo veselico svojega zastopnika, g. prof. Ljudevita Tomašiča, narodnega poslanca sreza samoborskoga, ki je zagrebškim Slovencev sporočil bratske pozdrave hrvatskega voditelja. Pred veselico se je vršil pester koncertni spored, s katerim je bilo številno občinstvo privrženo, kar je dokazalo navdušeno pritrjevanje. Predvsem moramo seveda omeniti glavno točko koncerta: nastop naše priljubljene primadone gđe. Erike Druzovičeve, ki je spet pokazala sijaj svojega izrednega glasu, da je bil res pravi užitek jo poslušati. Najprej je pela znano pesem iz četrtega dejanja opere »Giuditta« ter dve narodni pesmi »Prišla bo pomladi« in »Na planinah lušno je«. Posebno je bila kakor izbrana za našo pomladno prireditev »Prišla je pomladi«, ki je navdušila vsa srca in dosegla viharan aplavz. Društvo »Narodni dom« je hvaležno odlični slovenski umetnici za res izredni užitek. V plesnih točkah sta nastopili gđe. Blanka Beloševića, učenka primabalerine ge. Fromanove in mala Sonja Mermoljeva, učenka znane plesalke gđe. Čorakove. Gđe Beloševića nam je nudila s predavanjem Straussove valčka prijetno iznenadenje. Mala Sonja je prekrasno plesala otroški valček »Božično dvesce« in je mahoma osvojila srca vseh. Veliko odobravanje je žel tudi naš harmonikaški trio, ki je igral venček slovenskih narodnih pesmi. Uspešno je nastopil tudi

Edinec vzornih staršev na krivih potih Poročila o Mirku Zahoreku so se globoko dojmila vsega prebivalstva Zagorske doline

Zagorje, 11. maja.

Poročila o aretiranjem Kazimiru Zahoreku (ne Zahorniku) pričajo, da je mladi fant postal žrtev zločinca družbe. Na zagorsko dolino je legla žalost, vse prebivalstvo sočustvuje z neutojajljivo prizadetimi svojci saj je splošno znano, kakšno skrb so starši posvečali vzgoji edinega sina, koliko so se trudili, da mu uravnajo pot v pošteno življenje in kako je naposled neusmiljena brezposelnost tudi pošteno vzgojenega Mirka spravila daleč od doma in tem na kriva pota, široka javnost lahko obsoja početje in zločine mladega Kazimirja, naposled bo tudi dodiščje izrekle svojo sodbo. Toda zagorsko prebivalstvo motri žalostno zadevo s svoje strani. Zagorska dolina preživlja že pet let najhujšo krizo, obupna je njena borba za obstanek. Pri vsem tem je zagorska dolina na glasu, da se v njej zgodi prav malo kriminala. Primer mladega Kazimirja, ki je hvale bogu osamljen, zato zasluži posebne osvetlitve. Zgodilo se je — in ničesar ne more potolažiti uzaločenih staršev, ki so na edince zidali svojo in njegovo bodočnost. Njegov oče je v pokojnem rudniški paznik g. Anton Zahorek v Toplicah, na glasu vzornega poštenjaka z vso družino vred. Korenjaškemu možu ni videti, da je 40 let delal v jami, a zdaj se zdi, da ga bo sinova usoda potrla bolj, kakor vse dolgoletno pehanje za vsakdanji kruh. Sin Mirko, ki mu je danes 22 let, je z odličnim uspehom dokončal 8 razredov topliške šole. Njegova želja je bila, da se izučit strugarstva, Očetu je uspelo, dati fanta v uk pri Strojnih tovarnah v Ljubljani. V splošno zadovoljstvo nadzornih mojstrov je po treh in pol leta napravil izpit. Srečen in poln mlade volje je prišel domov, kjer mu je bila že namenjena služba pri TPD. Toda pravo v tem je prišla leta 1932 neusmilje. Na redukcija, ki je imela za posledico, da pri rudniku tudi mladih mož niso več sprejemali. Brez posla je fant ostal doma in je poteklo več ko pol leta, preden je do-

bil (februarja 1933.) sporočilo iz Kosovske Mitrovice, da lahko nastopi službo pri ondnotnem rudniku.

Slovo od doma je bilo težko. S kopicjo dobrih naukov za življenje sta ga oče in mati odpravila na dolgo pot. V Kosovski Mitrovici je služil na uro po 8 Din. Za spretnega fanta vsekakor dober zaslužek. Življenje mu je bilo lepo, v pismih domov se je večkrat pohvalil in je sestri parkrat poslal nekaj stotakov. Toda tujina ga je jemala bolj in bolj. Kmalu so jeja pisma izostajati, dokler niso popolnoma izostala. Starši so povpraševali za njim in so bili potem od drugih obveščeni, da je junija 1934. zapustil službo in Kosovsko Mitrovico. Kriva je bila ženska.

Nekaj časa je potem služboval v Kraljevcu. Ker mu služba ni ugajala, jo je zapustil. Potem starši precej časa niso imejli svedu za njim. Menda je taval okrog in slednjič preko Zagreba prispel v Slovenijo. V pričetku preteklega leta je bil sprejet kot poljski delavec pri posestniku Leopoldu Barletu v Gornjem Podborštu št. 2., občina Velika Loka. Bil je, kakor je Barle pozneje povedal staršem, dober delavec, ki je venomer zatrdjeval, da bo hvaležen hiši, ki ga je gostoljubno sprejela. Govoril je takrat, da pojde nekoč domov in da bo privedel starše k Barletovim, da se po bližje seznanijo. Obnašal se je dostojno in tu ni nihče dvomil, da se bo obrzjal na pravi poti. Vendar domov ni nič več pisal, niti sestram se ni več zglasil. Ena izmed njih je naposled je zvedela o njegovem bivanju v Podborštu. Odpravila se je tjakaj, pa je prišla prepozno. Kajti konec septembra je bil Mirko že neznan kam odpotoval. Oče je v skrbeh začel potizvedovati za njim. Posestnik Barle mu je nedavno sporočil, da je Mirka videla na veliko sredo neka ženska v št. Lovrencu, ko je s pajdašem šel po cesti proti Radohovi vasi. Potem ni bilo za njim sledu, oče pa je na svoje bridko presenečenje izvedel, da je za izgubljenim sinom izdana tiralica. . . . Pri Zahorekovih domuje zdaj sama za-

ODOLOV

Negujte zobovje z ODOLOVO zobno pasto in ohranili boste zdravo zobovje do visoke starosti. ODOLOVA zobna pasta temeljito osnaži zobe, ima prijeten okus, osveži in požiivi.

Odolova zobna pasta napravi zobe blesteče bele

Zaradi lastnega otroka je šel pod vlak Razmesarjeno truplo Ivana Horvata pri Krčevini

Maribor, 11. maja.

Strojevodja osebnega vlaka, ki vozi ob 5.30 iz Maribora proti št. Ilju, je opazil razmesarjenega mladega moža med tračnicami v bližini železniškega prevoza v Krčevini. Vest o grozni najdbi se je takoj razširila po Mariboru in se je dogodek živahno komentiral, predvsem v krogih znancev pokojnega 29 letnega pisarniškega sluga Ivana Horvata s Koroske ceste 41, kakor se je pokojni pisal. Truplo je ležalo ob tračnicah, razbita in preklana glava pa je bila odrezana od trupla. Našli niso nikakršnih dokumentov. Šele ko je izvedela Horvatova gospodinja o tragični smrti neznanega možkega, jo je obšla slutnja, da bi to mogel biti njen podnajemnik, ki je bil zadnje dni močno potr. Pohitela je v Krčevino, kjer je osupljena prepoznala v mrtvecu Ivana Horvata. O njem ve povedati, da je bil zelo resen in dober človek, kar so tudi drugi potrdili, zlasti pa tvrdira inž. Jelesnec & Šlajmer, kjer je bil pokojni uslužben 8 let. Kaj je gnalo Ivana Horvata v smrt, ni znano. Tudi ni točno ugotovljeno, kateri

vlak ga je povozil. Domnevajo, da je pokojni šel v prostovoljno smrt, ker so ga potrlje razmere, v katerih se je znašel v zadnjem času, zlasti ki je dobil nezakonste ga otroka. Še v nedeljo popoldne je bil pri izvoljenki v Malečniku in se je z njo iskreno razgovarjal proti večeru pa se posvojil: »Jutri bo že boljše«. Zvečer se je pobrt vrnil na svoje stanovanje. Okoli 22. ure se je podal zopet od dom in se ni več vrnil. Med drugim pa se tudi govori, da je moral biti nekdo s Horvatom skupaj tik pred njegovim koncem. Posestnik in gostilničar Voljer je vedel povedati in to so zatrdjevali tudi stanovalci v bližini prevoza, da se je okoli 3. ure zjutraj slišal tamkaj veljk hrup in vpitje. Morebiti je kdo hotel Horvata odvrniti od dejanja, h kateremu se je bil odločil? Ali pa so vmes nekakšne bolj komplicirane zadeve, ker so se na Horvatu glavi opazile neke poškodbe, ki bi utegnile izvirati od udarcev. To bo pojasnila preiskava. Truplo so pripeljali v mrtvašnico na pobeškem pokopališču in je bila popoldne obdukcija. Tragika mladega Horvata je zbudila v Mariboru obilo sočutja pa tudi nekaj razburjenja.

Ljubljanska opera v Splitu

Ljubljanska opera je z velikim uspehom absolutirala svoje letošnje gostovanje v Splitu. Sto pet in dvajset članov opere in orkestra je pred dobrimi desetimi dnevi zapustilo Ljubljano, da ponese tudi našemu jugoslovenskemu Hamburgu vedre in umetniško zrele stvaritve slovenske opere. Splitsko občinstvo je našo opero ohranilo v najboljšem spominu izza prejšnjih gostovanj in je že ponovno izrazilo željo, da bi po daljšem presledku zopet nastopili ljubljancani. Hvale vredna iniciativa je imela uspeh, in tako se je naš operni ansambel preselil za nekaj dni v Split. Tu so naše odrske umetnike lepo sprejeli. Splitski listi so prinesli dolgo vrsto člankov in beležk, zlasti pa navdušene kritike posameznih predstav. Posebno pozornost so posvečali ravnatelju M. Poliču, pa tudi posameznim solistom, zlasti ge. Gjunjenac, ki je v Splitu sploh močno popularna, dalje gem. Ojldjekopovi in Zupčević, gg. Betettu, Šimencu, Gostiču, Primožiču i. dr.

pokazati svojega prepričanja. Marsikak inteligent-narodnjak mu dolguje zahvalo, da je ubežal preganjanju in večalom. Ob prviratu je prevzel varstvo v Kanfanari. Novembra 1918. je vstopil v službo v Ljubljani kot arhivski uradnik. L. 1927. je bil upkojen in se je pridružil podjetju svoje soproge Drage (ki je ustanovila širokopotezno izvozno podjetje za izvoz raznih mesnih izdelkov). Tu se je izkazal prava kraška korenina. Organiziral je eksport žlankoga zelja z motornimi vozili. »Zlanci so zaslužili

li lepe denarce, saj se je zgodilo, da je vozil v Trst do 16 ton dnevno. Klobas je prepeljal do 12.000 na teden. Sanjke so ta izvoz prekinile. Poleg prevoznitva vodita z marljivo go. Drago znano gostilno »Pri Lovcu« na vogalu Bleiweisov in Rimske ceste. V srečnem zakonu se ima je rodilo devet otrok (od katerih so štiri umrli v rani mladosti). Dana je soproga dr. Peleina v Zagrebu. Anta je poročena z dr. Korbarjem v Dolnji Lendavi. sin Ljubo in hčerka Zlata pomagata staršem v podjetju, mala Ina pa še študira. Ante Guštin je mnogo dopisoval v tržaško »Edinost«, je dolgoletni član Sokola Moste in predsednik združenja prevoznikov z motornimi vozili. Naš narodnik je od vsega početka. Vrlija jubilaroma naše iskrene čestitke in najrlepše želje za bodočnost!

KINO SLOGA, tel. 27-30

Prekrasen film letošnje produkcije

ČRNE ROŽE

Lilian Harvey — Willy Fritsch

Dejanje se godi v predvojni carski Rusiji ob času finske vstaje.

Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

18 aretacij zaradi vlomov

Ptuji, 11. maja. V zadnjem času je v okolici občine Ivanjkovec, zlasti v Jeruzalemu Brebrovniku, Krčevini in Svetinjah strahovala ljudi večja vlomilska tolpa, ki se je predvsem spravila nad vinske kleti, obiskala pa je tudi stanovanja, trgovine in gostilne. Kradlj so kar je prišlo pod roko: kolesa, svinjsko meso, zabelo, vino, žganje, oblake, denar. Tolpa je svoje poše opravljala kar s tovornim avtomobilom ter izropala po cele trgovine blaga, ki ga je odpeljala v Varaždin in drugam na Hrvaškem, kjer se je dalo blago vnovčiti. Ugotovljeno je, da so samo v Varaždinu prodali 950 l žganja. Orožniki iz Ivanjkovec so bili budno na straži in se jim je zdaj posrečilo da so tolpo razkrinkali. V njej je tudi nekaj fantov z dobrih kmetij. Aretriranih je dosedaj 18 članov, ki sedijo v zaporih ormoškega sodišča. Nadaljnje aretacije sledijo.

LILIAN HARVEY in **TULLIO CARMINATI** partner slavne primadone **GRACE MOORE** v filmu »NOČ LJUBEZNI«.

Film v nemškem jeziku.

Jutri premiera v Kinu Unionu!

Noč v Monte Carlu

Razkože in sijajno življenje milijonarja v Monte Carlu. — **HUMOR!** **ZABAVA!** Borba dveh bratov za ljubezen in srce enega dekleta.

30 letnica proke pri Guštinovih

Kdor ju pozna, bo komaj verjel. Pa je vendar res, da je podjetni Ante pred tridesetimi leti popeljal pred oltar komaj 17-letno lepoticno Drago Miličevo! Življenje jima ni bilo vedno z rožicami poslano in le izredni pridnosti in podjetnosti, predvsem pa neskaljeni rodbinski harmoniji gre njuna hvala, da lahko danes s ponosom in zadovoljstvom gledata sadove svojega delovanja. G. Ante Guštin je dolga leta služboval v Kanfanari pri Pulju. Kot narodno zaveden mož je bil znan po vsej Istri. Prijatelj je bil z znanimi rodoljubi (dr. Krmpolčcem, dr. Koreličem); med vojno se ni bal

Sokolstvo

Naš znak

Vsak zaveden Sokol, vsaka Sokolica nosita vedno in ob vsaki priliki svoj sokolski znak, ki sta ga prejela ob vstopu v sokolske organizacije, da z njim vedno in povsod pokažeta svojo pripadnost k velikim, vsedravnim sokolskim organizacijam. Pretežna večina članstva se te svoje dolžnosti tudi prav dobro zaveda ter jo izpolnjuje kakor vse, ki mu jih nalaga organizacija. Tako je tudi prav!

Ni pa prav, da skušajo nekateri posamezniki svojo pripadnost k Sokolstvu skrivati. Ne nosijo znaka ob nobeni priliki, se izgovarjajo na vse mogoče; naglašajo, da iz principa (!) nečajo nositi nikakega torej tudi sokolskega znaka. Kar neskončno postaja že vrsta raznih lakih praznih izgovorov, ki pa se jih vse skupaj da združiti v eno samo besedo; katero, ste menda sami uganili. Sokolska organizacija ima svoje zbornice, kjer bi lahko kateri izmed teh članov lahko predlagal, naj se nosnja znaka opusti ali nekaj sličnega. Toda na teh zborih teh članov navadno tudi ni nikoli, ker najbrž tudi tja nečajo ali pa se ne upajo, saj bi jih oni Sokoli, ki vztrajajo nenehoma pri delu kaj zažudeno pogledali ter se izpraševali, od kdaj je ta ali oni teh študi članov Sokol. Čigava je dolžnost, da izprša vest takemu članstvu, nam ni treba posebe naštevati. Vsekakor bi bila večja strožost prav gotovo zelo umestna.

Drugo pa, kar moramo omeniti, je, da se članstvo zlasti v večjih kraih medsebojno premalo pozna in se tudi, noseč sokolski znak, medsebojno ne pozdravlja. Ne poznanje pa še ne sme biti povod, da se dva Sokola ne bi pozdravila. Če brat sreča brata, se pač ne bosta izognila eden drugemu, temveč se prav bratsko pozdravila, ako ju res veže medsebojno bratska sokolska ljubav. Osebito mlajše članstvo ki najraje opušta pozdravljanje, naj si to dobro zapomni. Iz medsebojnega pozdravljanja nastane spoznanje in nato tudi bratsko prijateljstvo, kar pomeni močno vez dvema osebama, pripadajočima isti organizaciji. Čim bolj se bodo Sokoli medsebojno poznali, tem večja bo njihova organizacija, tem udarnejša njihova sila.

Nosite torej vsi sokolski znak ter izpolnjujte tudi prijetno dolžnost bratskega pozdravljanja!

Sokolski dan v št. Rupertu na Dolenjskem

V prijaznem kraju naše Dolenjske v raju Mimske doline v št. Rupertu so zborovali v nedeljo 26. aprila ves dan tehničarji novomeške sokolske župe in Mirmskega sokolskega okrožja. Dopoldne od 10. do 12. ure se je sestajal k svojih prvi seji župni mladinski odsek, ki ga je vodil njegov predsednik br. Marjan Tratar iz Trebnjega. Se-

rajo tudi izvoz po preferenčni carini v Avstrijo, v poštev pa pride prav tako Grčija, ki uvaža na leto okrog 7000 vagonov, mi pa žal nismo pri tem prav nič udeleženi. O vseh teh vprašanjih se je te dni obično razpravljalo na konferenci gospodarskih zbornic v Novem Sadu.

— **Bilance.** Tvrda Bač, jugoslovenske tvornice gume i obuče, d. d. Borovo, objavlja svojo bilanco za preteklo leto, ki izkazuje pri povisani glavnic 40 milijonov Din (prej 5 milijonov) čisti dobiček v višini 3,89 milijona Din (prejšnje leto 3,50 milijona Din). V bilanci so investicije in nepremičnine vnesene za vsoto 73,8 milijona Din (prejšnje leto 58,0), blago v zalogi pa je izkazano z zneskom 58,9 milijona Din (prejšnje leto 45,9). Skupna bilančna vsota znaša 138,7 milijona Din (prejšnje leto 108,7).

— **Poravnalo postopanje** je uvedeno o imovini Joška Menharta, trgovca z mešanim blagom v Topolšici pri Šoštlanu (poravnalni upravnik dr. Fran Terčič odv. v Šoštlanu; poravnalni naročnik pri sreškem sodišču v Šoštlanu 23. junija ob 9. prijavni rok do 16. junija).

— **Dobave:** Uprava I. oddelka vojno-tehnične zavoda v Sarajevu sprejema do 13. t. m. ponudbe za dobavo porcelanskih in izolacijskih cevi za pirometre, do 15. t. m. glede dobave jeklene ali železne pločevine in žag za železo, do 27. t. m. glede dobave obročk za sesalke, do 28. t. m. glede dobave pokrovov za peči iz šamotne opeke in do 30. t. m. glede dobave elektrotrod in karboleja in šček za stroje. Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 14. t. m. ponudbe za dobavo 89.000 kg portlandskega cementa in do 16. t. m. glede dobave 12.500 kg žlega železa. Komanda mornarice kr. Jugoslavije v Zemunu sprejema do 15. t. m. ponudbe za dobavo 150 jelenovih kožic za filtriranje bencina in 2.000 vijakov. Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 14. t. m. ponudbe za dobavo 360 kg firneža. Direkcija državnega rudnika v Kakmju sprejema do 14. t. m. ponudbe za dobavo 30.000 kg negaslenega apna, do 21. t. m. za dobavo svetilnih predmetov iz železa, 100 jeklenih osovin iz raznega električnega materiala ter do 28. t. m. glede dobave električnih žarnic in glede školjk za stranišča. Komanda pomorskega arzenala v Titvu sprejema do 24. t. m. ponudbe za dobavo obročk za bate bencinskih motorjev. Direkcija državnega rudnika Vrhnika sprejema do 28. maja ponudbe za dobavo brestovega, hrastovega in jesenovega lesa. Dne 13. maja bo v intendanturi štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani ofrtna licitacija za dobavo 9.900 kg petroleja za garnizijo Ljubljana, Maribor, Celje, Skofja Loka, Sl. Bistrica in Ptuj, 14. t. m. pa glede dobave 10.600 kg jedilnega olja.

Ljubljanski Sokol vati vse člane, ki imajo slavnostni kroj, da se udeležijo redovnih vaj za nastop na župnem zletu 14. junija. Na sporedno javne telovadbe je med drugim tudi nastop v redovnih vajah, za katere je treba vadbe: te vadbe se bodo vršile ob sredo in sobotah ob 19. v društveni telovadnici in sicer bo prva vadba v sredo 13. t. m. Pozivamo vse člane, ki imajo kroj, da se zanesljivo odzovejo temu vabilu.

Savezna vzgojna šola za naraščajoče leto vršila ob 10. junija do 30. junija na jezeru Palič v bližini Subotice, kjer ima subotičko sokolsko društvo zgrajeno svoje letno taborišče Sokolovac. Dosejati sta bili tam že dve leti zaporedoma župni naraščajoči šoli novosadske župe, letos pa se je odločilo savezno načelnštvo, da bo otvorilo savezno naraščajočo šolo. Iz vsake župe lahko pride do 5 naraščajočnikov, ki bodo deležni poleg dobro sokolske vzgoje tudi vseh lepot Paliča in okolice.

Janko in Stanko sta napadla orožnike Zdaj leži prvi v bolnišnici, drugi pa v preiskovalnem zaporu

Ljubljana, 11. maja. Ze v nedeljski številki smo na kratko poročali o napadu, ki ga je bila deležna orožniška patrulja v Doju pri Ljubljani. Napadalec je bil neki 29 letni Ivan Ogrin iz Zaboršta, ki je bil zaradi nečastnih dejanj že večkrat kaznovan. Orožništvo ga je pretekli petek zasledovalo z namero, da ga aretirajo, ker se je okoli njegove osebe osredotočil sum, da je izvršil neke vjomsne tatvine.

Pretekli mesec je bilo vjomično v samotno hišo Vincenca Verovška v Kamnici in pri tej priliki se je neznanemu obiskovalcu posrečilo odnesti nekaj oblike in perila, največjo vrednost pa je predstavljal ukradeni stari avstrijski srebrni denar in nekaj zlatnine in srebrnine. Tako je neznan obiskovalec Verovškove oškodoval za preko 1500 Din. Ze 6. maja pomoči pa so v Doju zabeležili nov večji vlom, katerega žrtev je to pot postala Marija Klemenčeva. Iz njene podstrešne sobe je izginilo pravtako nekaj srebrnega avstrijskega denarja in razne zlatnine in skupni vrednosti kakih 1600 Din.

Vsa soeska je takoj pomislila, da mora imeti svoje preste vmes prav Ivan Ogrin, po domače Andrijašev, ki je znan delomrže in drzen tat in se zlasti rad postavlja kot nepremagljiv prepečad, dasi mu manjka ene roke do zapestja in mora nositi protezo. Sosedom je bila znana njegova preteklost in tudi to, da je bil ves zadnji čas brez vsakega zaslužka in dela. Zato so postali pozorni na to, odkod mu denar, s katerim je razpolagal Gotovo ga ni prinesel s seboj, ko se je vrnil v domač kraj iz mariborske kaznišnice na delni pogodni odpušt 18 mesečne kazni. To kazen je prejel, ker je bil udeležen pri znanem atentatu, ki je bil izvršen 27. junija 1. 1932. na tedanjega šolskega upravitelja g. Nikolo Einspillerja v Doju. V upraviteljevo stanovanje je vrgeł bombo, napolnjeno z dinamitom, kar je povzročilo strašno detonacijo, ne srečo pa noben član družine ni bil ranjen.

Orožništvo je Ogrina zasledovalo že v noči od četrtka na petek in ga je zasledila patrulja, ko je mirno spal v šupi. Orožnik mu je malo pretipal žepe, še preden se je zbudil, in že ko je prvič posegel v njegov žep, je potegnil iz njega nekaj srebrnega denarja in srebrno uro, ki je bila ukradena pri Klemenčevi. V tem hipu pa se je Ogrin že prebudil in je z grojnimi vjami s tako silo navajil na orožnike, da so se morali umakniti in nadaljevati zasledovanje šele pri belem dnevu.

Eina patrulja je ga potem v prvih popoldanskih urah opazila aredi vasi, ko ji je ravno prihajal naproti in se je tudi takoj uporno zagnal vanjo z velikim kuhinjskim nožem, ki ga je nosil pripravljeneja s seboj, odkar je po prvem srečanju z orožniki pončil pobegniti z doma. Potem se je pričela divja gonja za njim mimo župnišča preko polja proti gozdu. Ogrin se je čutil premočno močnega in je ubral pot pod

noge, med zasledovanjem pa se je neprestano postavilj v bran, hotoč vsakega, ki se mu je približal, zabosti z nožem. Sredi polja mu je prihletel na pomoč še njegov brat Stanko, oborožen z veliko jopato. Tedaj orožništvo ni preostalo drugega, kakor da se brani z orožjem in je komandir ustrelil proti Janku ter ga z enim strelom pogodil v obe nogi. Šele tedaj je odnehal in tudj Stanka je bilo potem možno aretirati. Janka pa so prepečjali v ljubljansko bolnišnico.

Naknadno so orožniki ugotovili, da je bil tedaj, ko so ga srečali sredi vasi, baš namenjen k njim na stanico, da bi od njih zahteval ponoci odvzeti denar in uro. V neki gostilni je pokazal nož in se še pohvalil, kako je ponočil orožnik napadil v beg. Zato domnevajo, da je bil že tedaj na tihem skoval načrt kake nastitnosti, ko bi službojote orožnike v popolni nepravilnosti zatekel v pisarni.

Janko leži še vedno v bolniški oskrbi, brat Stanko pa je bil izročen v preiskovalni zapor okrožnega sodišča, ki je prejelo danes tudi nož in jopato s katerima sta brata napadla orožnike.

Pri neredni stolici, napihnenosti črevesja zaradi zagatenja, odvaja naravna

FRANZ-JOSEFOVA grenčica zaostanke prebave, nakupičene v črevesju. — V zdravniški praksi se uporablja

FRANZ-JOSEFOVA naravna grenčica s popolnim uspehom pri moških, ženah in takisto pri otrocih

Divji napad na sodnika

Tik pred odhodom na komisijo je slaboumi Smrkolj pobil dr. Karlovška z železnim Buzdovanom.

Kresnice, 11. maja. Tukejšnji domačin Smrkolj Lojze ima časih kaj čudne dneve. Očitno ni z njegovim razumom vse v redu. V takih trenutkih je mož tudi nasilen. Poslednje čase se mu je stanje poslabšalo, zlasti odkar je imel opravka na litjskem sodišču.

Smrkolj se je bil spečal z neko okoliščanko, ki je rodila. Ker je bil Lojze tiste čase v službi kot pomožni železniki delavec, je bil obsojen na plačevanje. Zapadle zneske so mu odkrivali kar od zaslužkov. Nezakonskega občeta je to močno jezilo. V jezi je rajši opustil delo in zaslužek. Večkrat je gozil bivšim predstojnikom na železniki progi, potem pa še litjskim sodnikom in sodnim uradnikom.

je možak pripravil orožje posebne vrste. Nekje je dobil kos železa in ga pritrdil na močno vrvo, dolgo kakoga pol metra. Njegovo orožje je še najbolj sličilo starem buzdovanu. Odpravil se je davi v Litjo. Povpraševal je po sodniku dr. Janku Karlovšku, ki je bil podpisane na nedavnem sodnem spisu. Zvedel je, da ima sodnik danes komisijo v okolici Sv. Miklavža pri Kresnicah. Ob pol devetih do-

Gospodarstvo

Državne finance v letu 1935-36

Finančno ministrstvo objavlja v »Službenih novinah« obični mesečni pregled o gibanju državnih financ, in sicer za mesec marec in za 12 mesecev proračunskega leta 1935/36.

V marcu so znašali dohodki državne administracije 557,1 milijona Din (lani 549,7), izdatki pa 584,7 milijona Din (lani 515,1). V primeri z lanskim marcem so bili dohodki od neposrednih davkov v tem mesecu večji in so znašali 142,1 milijona Din, to je za 21 milijonov več nego lani. Večji so bili tudi dohodki od trošarin ki so znašali 74,4 milijona Din (plus 11,9 milijona Din), dohodki od takso so se povišali na 86,8 milijona Din (plus 8,5), dohodki od carin na 79,9 milijona Din (plus 27,4) in čisti dohodki monopolov na 113,0 milijona Din (plus 4,1).

Pri državnih podjetjih so znašali vsi dohodki v marcu 308,1 milijona Din (lani 312,9). V primeri z lanskim marcem so ostali skoro nespremenjeni dohodki naših železnic na višini 159,5 milijona Din. Dohodki pošte, telegrafa in telefona pa so se povečali na 35,9 milijona Din (plus 4,7) dohodki rudnikov na 21,9 milijona Din (plus 7,2), dočim so dohodki gozdov nazadovani na 5,4 milijona Din (minus 2,6).

Rezultati za 12 mesecev

Poročilo vsebuje tudi podatke za 12 mesecev preteklega proračunskega leta. Ti podatki še ne nudijo prave slike glede končne višine izdatkov v proračunskem letu 1935/36, ker se na račun kreditov, izkoriščenih do konca marca, vršijo izplačila še 5 mesecev po preteku proračunskega leta, to je do konca avgusta. Skupna višina dohodkov pa se v poznejših mesecih naknadno ne spreminja več v znatnejši meri.

V preteklem proračunskem letu so znašali dohodki državne administracije 6813 milijonov Din nasproti 6776 milijonov v 12 mesecih prejšnjega proračunskega leta in 6438 milijonov v 12 mesecih proračunskega leta 1933/34. Gibanje državnih davčnih dohodkov je bilo v zadnjih treh proračunskih letih naslednje (v milijonih Din):

	1933/34.	1934/35.	1935/36.
neposr. davki	2092	2190	2189
trošarine	787	804	811
takse	819	917	913
carine	634	658	753
višek monopolov	1551	1524	1600
	5853	6093	6266

Skupaj so v preteklem proračunskem letu znašali državni davčni dohodki 6266 milijonov Din, to je za 173 milijonov več nego v prejšnjem letu in za 413 milijonov več nego v letu 1933/34. Dohodki od neposrednih davkov so se držali na skoro ne-

Jospodarske vesti

— **Vinogradniška konferenca.** Včera j dopolne se je v konferenčni dvorani kmetijskega ministristva začela vinogradniška konferenca. Poleg zastopnikov kmetijskega ministristva in ministristva za trgovino in industrijo je navzočih kakih 50 delegatov vinogradnikov, vnoogradniških zdruag, vinskih trgovcev ter delegatov združenj vinogradnikov in sadjarjev iz vse države. Razen tega so prisotni zastopniki enoloških postaj kmetijskeko-gozdarskih fakultet v Zagrebu in Zemunu. Ker bodo raspravljali tudi o trošarini na vino in žganje prisostvuje konferenci tudi odposlanec finančnega ministristva. Konferenco je otvoril v imenu kmetijskega ministra njegov pomočnik Milan Novakovič. V svojem govoru je opozoril na važnost konference v zvezi z vprašanjem vnovčenja našega vina. Najvažnejša vprašanja so izvoz vina, potrošnje vina doma in splošni pogoji pridelovanja. Po otvoritvenem govoru pomočnika Novakoviča se je začela rasprava, v katero je poseglo veliko število govornikov. Predlagali so razne ukrepe za najboljše prodajo vina in pridelovanja. Sklepi konference bodo zbrani v posebni resoluciji.

— **Dohodki našega gospodarstva od tujkega prometa.** Po uradnih podatkih je znašal lani dohodek našega gospodarstva od tujkega prometa 827 milijonov Din nasproti 811 milijonov v prejšnjem letu, 700 milijonov v letu 1933. in 492 milijonov v letu 1932. ki je bilo zelo slabo leto. Od skupne vsote odpade na dohodek od inozemskih turistov 317 milijonov, nasproti 309 milijonov v prejšnjem letu, 273 milijonov v letu 1933. in 216 milijonov v letu 1932. Še bolj kakor dohodek od inozemskih turistov se je zadnja leta povečal dohodek od jugoslovenskih turistov. ki je lani znašal 510 milijonov, nasproti 502 milijona v prejšnjem letu, 427 milijonov v letu 1933. in 276 milijonov v letu 1932.

— **Iz trgovinskega registra.** Vpisale so se naslednje tvrdke: Tekstilna industrija, družba z o. z. Laško (izdelovanje volnenih in drugih tekstilnih izdelkov); družba namerava pridobiti v svojo last tovarno, ki jo sedaj obratuje javna trgovska družba Ludvik Gerkman, tekstilna tovarna v Laškem; osnov na glavnic 2,9 miliona Din, od tega vplačano v gotovini 1,48 milijona Din, poslovodje: Hinko Břečka, posestnik in industrijeec v Laškem in Fedor Blaškovič tehnični uradnik v Varaždinu); Turistična družba z o. z. v Ljubljani (prodaja reklamnih predmetov, zlasti razglednic in spominjskih predmetov, zgrađitev nakup in obrat hotelov in drugih naprav za tujski promet, prirejanje skupnih turističnih izletov iz inozemstva v

podnje je bil dr. Karlovšek na postaji pri vaku. Smrekar, ki ga je ugledal v družbi sodnih cenilcev, se je pobesnel vrjel na nedožno žrtev. Z vse silo je udarjal po dr. Karlovšku in mu je prizadejal take poškode po glavi, da se je sodnik zgrudil na tla... Okoli stoječih potniki in orožnik, ki je imel službo pri vaku, so nevaljili na pobesjenca in ga zadržali, dokler ga ni odvzela orožniška patrulja.

spremenjeni višini. Pri tem pa je treba poudariti, da so v primeri s prejšnjim letom narasli dohodki od poslovnega davka za 81 na 582 milijonov, dohodki od dolgovanih davkov za 16 na 173 milijonov, dočim so dohodki od splošnih neposrednih davkov nazadovani za 97 na 1435 milijonov. V največji meri se je v zadnjih letih povečal donos carin, ki je bil zaradi povečanega uvoza v preteklem proračunskem letu za 119 milijonov ali za skoro 20% večji nego pred dvema letoma.

V primeri s proračunom so zaostajali dohodki od splošnih neposrednih davkov za 11%, dohodki od poslovnega davka pa so bili večji za 17%. Tudi trošarine so za 1% presegele proračunski znesek, monopolski dohodki za 2%, carinski dohodki pa za 16%. Zaostajali pa so precej taksi dohodki, in sicer za 17%. Skupni dohodki v višini 6813 milijonov Din predstavljajo 98,3% proračunane zneska.

Izdatki so znašali 6524 milijonov Din in sicer skupaj z neizplačanimi obveznostmi v višini 253 milijonov. Ta vsota pa še ni končnovečljiva in se bo do konca avgusta še precej dvignila.

Državna podjetja
Dohodki državnih podjetij so znašali v 12 mesecih preteklega proračunskega leta 3384 milijonov, to je 74 milijonov več nego v 12 mesecih prejšnjega proračunskega leta. Pri posebnih važnejših državnih podjetjih je bilo zadnja leta gibanje dohodkov naslednje (v milijonih Din):

	1933/34.	1934/35.	1935/36.
Železnice	1861	1923	2004
pošta, telegr. tel.	428	423	423
rudniki	229	211	223
gozdovi	84	98	85
Drž. hip. banka	55	55	48
Poštna hran.	70	72	76

Dohodki državnih železnic so v preteklem proračunskem letu prekorajili vsoto 2 milijard ter so bili za 81 milijonov večji nego v prejšnjem letu in za 143 milijonov večji nego v letu 1933/34. Dohodki ostalih državnih podjetij pa ne kažejo večjih sprememb.

Letoše obveznosti

Navzlic večjim davčnim dohodkom se je vsota likvidnih, a neizplačnih računov letos nekoliko povečala, kajti ob koncu marca so ti letični dolgovi v državni administraciji znašali 253 milijonov nasproti 239 milijonov ob koncu lanskega marca in 152 milijonov ob koncu marca 1934. Kojklo so znašale ob koncu marca letoše obveznosti državnih podjetij, iz poročila žal ni razvidno. Lani so ob koncu marca dosegli neizplačni računi državnih podjetij vsoto 205 milijonov, nasproti 178 milijonov ob koncu marca 1934.

Jugoslavijo; osnovna glavnic 200.000 Din, poslovodje: Franc Sumi, trgovec v Kranju in Comte Jean de Beausacq iz Pariza, sedaj v Ljubljani); J. Pezačnik, družba z o. z. Podstenice, občina Črmošnjice arez Novo mesto (obratovanje žage, izdelovanje lesnih izdelkov, trgovina z lesom; osnovna glavnic 200.000 Din, poslovodja Jaka Pogačnik, posestnik in trgovec v Štarem dvoru pri Skoščevju Liki); Jos. Menardi, izdelava in prodaja konserviranih hranil »Cepoc«, »Allonc i. dr. pod znamko »Celonc« v Ljubljani (imetnica Josipina Menardi, trgovka v Ljubljani); »Bratje Tumac« javna trgovska družba, Ljubljana-Moše (izdelovanje vreck iz vseh vrst papirja; družabniki cand. ing. Ostoj Tuma, elektrotehnik in dr. Boris Tuma, pravnik, oba v Ljubljani); Meteor, društvo s o. j., zastupstvo i komisija s sedežem v Splitu, podružnica v Ljubljani (zastopstvo in komisijsko skladišče za promet z železnim, gradbenim in tehničnim materialom). — Pri Iranilicini dravske banovine, podružnica v Celju, se izbrise dotedajni člani upravnega odbora dr. Gvido Sernee dr. Franc Lipold in dr. Vinko Rapotce, vpišejo pa se nove imenovani člani upravnega odbora Peter Jurak, opat in mestni župnik v Celju, dr. Josip Leskovar, odv. v Mariboru Ivan Prjaštel, prof. v Mariboru in Ivan Gračnar, upravnik zdravilišča v Rogški Slatini.

Pri Jugoslofski jugoslovensko češki tekstilni industriji d. d. se izbrise član upravnega sveta dr. Fran Windischer, vpiše pa dr. Henrik Steska, upravni sodnik v p. in univerzitetni docent v Ljubljani. — Pri tvrdki F. Kollmann, trgovini s steklom in porcelanom se izbrise dotedajni lastnica firme Marica Blinc, roj. Kollmann, vpiše pa se novi lastnik dr. Leo Blinc, trgovec v Ljubljani. — Pri tvrdki R. Ranzinger, špedicijsko podjetje, se izbrise dotedajni lastnica tvrdke Helena Ranzinger, vpiše pa se novi lastnik Rajko Ranzinger, špediter in carinski posrednik v Ljubljani. — Zaradi ukinitve obrata in prenosa na centralo v Ljubljani je izbrisana podružnica Ljublianske kreditne banke v Črnomlju.

— **Pred žetvijo pšenice.** Kakor poročajo iz Vojvodine, pričakujejo tam prav obilen pridelek pšenice, ker je vreme za poljske kulture zelo ugodno. Če do nove žetve ne bodo nastopile elementarne nezdore moramo računati z izvozom presežkom v višini 20 tisoč do 30 tisoč vagonov pšenice. Ker bo žetev v Vojvodini letno pričela zaradi zgodnje spomladni že 15 dni prej, nego običajno, in bo novo blago prišlo na trg že v začetku julija, so mnogi v srbeih kako bodo naša tržišča obvladala znatno ponudbo, če ne bomo takoj imeli možnosti za izvoz v inozemstvo v preferenčni carinah. V Českoslovaški imamo sicer preferenco, vendar Českoslovaška ne bo takoj prevzela našega blaga, medtem ko je za nas najvažnejše, da lahko izvozimo blago kmalu po končani žetvi ko zaradi pomanjkanja denarnih sredstev vse ponuja pridelek na trgu. Zasigurati si mo-

električno kaljene britvice napravijo britje prijetno in jamčijo bolj pogosto uporabo vsake britvice.

ramo tudi izvoz po preferenčni carini v Avstrijo, v poštev pa pride prav tako Grčija, ki uvaža na leto okrog 7000 vagonov, mi pa žal nismo pri tem prav nič udeleženi. O vseh teh vprašanjih se je te dni obično razpravljalo na konferenci gospodarskih zbornic v Novem Sadu.

— **Bilance.** Tvrda Bač, jugoslovenske tvornice gume i obuče, d. d. Borovo, objavlja svojo bilanco za preteklo leto, ki izkazuje pri povisani glavnic 40 milijonov Din (prej 5 milijonov) čisti dobiček v višini 3,89 milijona Din (prejšnje leto 3,50 milijona Din). V bilanci so investicije in nepremičnine vnesene za vsoto 73,8 milijona Din (prejšnje leto 58,0), blago v zalogi pa je izkazano z zneskom 58,9 milijona Din (prejšnje leto 45,9). Skupna bilančna vsota znaša 138,7 milijona Din (prejšnje leto 108,7).

— **Poravnalo postopanje** je uvedeno o imovini Joška Menharta, trgovca z mešanim blagom v Topolšici pri Šoštlanu (poravnalni upravnik dr. Fran Terčič odv. v Šoštlanu; poravnalni naročnik pri sreškem sodišču v Šoštlanu 23. junija ob 9. prijavni rok do 16. junija).

— **Dobave:** Uprava I. oddelka vojno-tehnične zavoda v Sarajevu sprejema do 13. t. m. ponudbe za dobavo porcelanskih in izolacijskih cevi za pirometre, do 15. t. m. glede dobave jeklene ali železne pločevine in žag za železo, do 27. t. m. glede dobave obročk za sesalke, do 28. t. m. glede dobave pokrovov za peči iz šamotne opeke in do 30. t. m. glede dobave elektrotrod in karboleja in šček za stroje. Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 14. t. m. ponudbe za dobavo 89.000 kg portlandskega cementa in do 16. t. m. glede dobave 12.500 kg žlega železa. Komanda mornarice kr. Jugoslavije v Zemunu sprejema do 15. t. m. ponudbe za dobavo 150 jelenovih kožic za filtriranje bencina in 2.000 vijakov. Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 14. t. m. ponudbe za dobavo 360 kg firneža. Direkcija državnega rudnika v Kakmju sprejema do 14. t. m. ponudbe za dobavo 30.000 kg negaslenega apna, do 21. t. m. za dobavo svetilnih predmetov iz železa, 100 jeklenih osovin iz raznega električnega materiala ter do 28. t. m. glede dobave električnih žarnic in glede školjk za stranišča. Komanda pomorskega arzenala v Titvu sprejema do 24. t. m. ponudbe za dobavo obročk za bate bencinskih motorjev. Direkcija državnega rudnika Vrhnika sprejema do 28. maja ponudbe za dobavo brestovega, hrastovega in jesenovega lesa. Dne 13. maja bo v intendanturi štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani ofrtna licitacija za dobavo 9.900 kg petroleja za garnizijo Ljubljana, Maribor, Celje, Skofja Loka, Sl. Bistrica in Ptuj, 14. t. m. pa glede dobave 10.600 kg jedilnega olja.

Borze

Na ljubljanski borzi so se danes zaradi mednarodne oslabitve švicarskega franka oficieini tečaji deviz v splošnem dvignili. V privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 9.19 in v angleških funtih po 250. V zagrebškem privatnem kliringu so se avstrijski šilingi trgovali po 9.17, grški boni po 30.3750, španske pezete pa po 6,85. Nemski klirinški češki so ponovno nazadovani in so bili v Ljubljani zaključeni po 13,15, v Beogradu pa so popustili celo na 12,8469 in v Zagrebu po 12,82 odnosno za 15. maja po 13,20.

Na zagrebškem efektinem tržišču je bil promet v Vojni škodi po 357 in 358 (v Beogradu po 357,25). Nadalje so bili zaključki v 8% Blairovem posojilu po 83 (v Beogradu po 82,50) in v delnicah Sečerane Osijek po 140.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2973,15 — 2987,75, Berlin 1756,08 — 1769,95, Bruselj 749,85 — 754,95, Curih 1424,22 — 1431,29, London 218,

Oswald Spengler - mrtev

V Monakovem je konec prošlega tedna umrl kulturni filozof dr. Oswald Spengler v 65. letu svoje dobe. Avtor »Propada zapada« je zadela srčna kap

Bodoča žitnica Italije

Gospodarski pomen zasedbe ozemlja okrog Tanskega jezera - Jedro prebivalstva gospodujoče abesinske kaste

Ni čudno, da je v Italiji zlasti zasedba ozemlja okrog Tanskega jezera izzvala največje navdušenje. Kajti vse prej osvojen abesinske pokrajine kažejo več ali manj nedostatk: s puščavami je močnejše prav tako malo kaj koristnega početi kakor z visokogorskimi dolinami, v katerih preprečuje za sedaj mrzlica vsako velikopolezno obdelovanje. Sele osvoboditev tanskega jezera je dala abesinskemu pohodu pravo lice. Tu je namreč največja abesinska žitna zakladnica in tu si Italija lahko uredi žitnico, ki bi se ji ne bilo treba skrivati pred azijskimi žilnimi rezervami starega Rima.

ga ljudstva še tako važna. Treba je vedeti, da imata ozemlje v okolici Tanskega jezera in dolina Modrega Nila podnebje, ki omogoča pridelovanje žita v sredievropejskem smislu. Tu je tako zvana abesinska »dega«, to je hladnejši pas te tropske dežele s povprečno letno temperaturo 7 do 16 stopinj Celzija.

Dočim je s poljedelstvom v največjem delu Abesinije precej slaba in za morajo zaradi klimatskih razlogov nadomeščati z živinorejo ali pa se omejuje na pridelovanje dure, koruze dakuše, eleveline (za izdelovanje piva), melon itd., omogoča dega tanskega ozemlja ne samo pridelovanje pšenice,

temveč tudi uspešno kultiviranje drugih visokovrednih poljedelskih proizvodov, kakor ječmena, lanu itd. Iz tega razloga je tu tudi najbolj gosto naseljen del Abesinije in prebivalstvo tega ozemlja ki tvori jedro doslej gospodujoče abesinske kaste, vse ostale rojake tudi kulturno daleč prekaša.

Seveda je treba k temu pripomniti, da Italija nikakor ni edini evropski spekulant s tem bogatim ozemljem. Angleži, ki so sicer v vsem tem konfliktu igrali dovolj ključno vlogo, smatrajo Tansko jezero in dolino Modrega Nila že dolgo za svojo »interesno sfero«, ki bi se je ne smel nihče drug dotakniti.

Prezident Španije

Pri nedeljskih volitvah je bil izvoljen za novega prezidenta Španije dosedanji min. predsednik Azana

Nov rekord Mollisonove

Znana angleška letalka Amy Mollisonova (prej Johnsonova) je dosegla nov rekord na progi London-Kapsko mesto. To prog je preletela v treh dneh šestih urah in devetih minutah. S tem je prejšnji rekord letalskega poročnika Rosea prekosila za enajst ur in devet minut. Njena prog pa je bila za nekaj manjša.

Angleščina

glavni tuji jezik v Nemčiji

Nemški prosvetni minister je izdal naredb, po kateri bo z začetkom novega šolskega leta na vseh nemških višjih šolah razen v deških gimnazijah angleščina glavni tuji jezik. Doslej je to mesto zavzemala francoščina.

VSAKEMU NI MOGOČE ITI V KOPALISCE

VENDAR MORE VSAK ŽRTVOVATI DIN

100.- (20 DO 25 VELIKIH STE. KLENIC) TER MESEC DNI P. TI MESTO DRUGE VODE NASO ZNAMENITO

RADENSKO Z RDEČIMI SRCI!

Točno plačaj »Jutru« naročino Varuj svojem zavarovalnino

V Londonu pričakujejo neguša

V londonskem West-Endu si je abesinski neguš kupil hišo, kjer bo lahko bival, če ga pot privede v angleško glavno mesto

Položaj v Addis Abebi

Pomanjkanje živil - Cene so se potrojile - Četniška nadloga - Poslovanje abesinske Narodne banke

V abesinski prestolnici se je pojavilo občutno pomanjkanje živil. Cene so se izza italijanske zasedbe deloma potrojile. Upajo pa, da bodo to pomanjkanje kmalu odpravili.

Železnica je začela zopet obratovati. Prvi vlak, ki je odšel iz Addis Abebe v Džibuti, je bil pod italijanskim vodstvom in na oknih vagonov so bile nameščene strojnice. Stražno osebje vlaka je bilo sestavljeno deloma iz francoskih mornariških čet. Ponoči se ni vlak nikjer ustavil, ker je obstajala nevarnost, da ga abesinski četniki napadejo.

Čerprav se Italijanom namreč vsak dan vdajajo stotine oboroženih Abesincev, jih je v gorah še mnogo in ti četniki bodo še dolgo ogrožali normalno življenje. Italijanski guverner v Addis Abebi je izdal odredbo, ki zahteva od vsakega Abesinca pod pretjo smrtne kazni, da mora oddati orožje. Ravatelj abesinske narodne banke je izjavil, da razpolaga z zadostnimi rezervami

srebrnega denarja za kritje papirnatega denarja. Banka bo začela po vsej priliki normalno delovati še ta teden.

Brezposelni - milijonar

Brigaj se za sorodnike, če jih imaš v tujini!

Že nekoliko let je živel v Brnu brezposelni delavec Anton S. v zelo bednih razmerah. Nekega dne, ko mu je bilo posebno slabo se je spomnil svojega očima, ki je bil pred leti odpotoval na Angleško in s katerim odletel ni bil več v zvezi. Naslov je nanj pisalo.

Angleška pošta pa je ugotovila, da je naslovjenec umrl in je pismo vrnila pošiljatelj. Na pismu je bila opomba, naj se S. obrne na češkoslovaški konzulat v Londonu,

kjer bo zvedel podrobnosti o naslovljenčevi smrti. S. je tako storil in je te dni prejel od tega konzulata presenetljiv odgovor.

Konzulat mu je namreč pisal, da je očim umrl L. 1931. kot milijonar in da se je v svoji oporoki spomnil tudi svojega pastorka z 20.000 funti. Tako je postal brezposelni brez noč milijonar, kar je seveda bil že davno prej, ne da bi bil to vedel. Te dni je prejel tudi obvestilo, da je bila ta stvar uradno izvršena in da so mu denar nakazali.

Tudi Diredava je padla

Pogled na Diredavo, ki leži ob progi Džibuti-Addis Abeba. Italijani so mesto zasedli z južno armado generala Grazianija

Nemško poslaništvo v Abesiniji

Nemški zunanji minister von Neurath je izrekel nemškemu poslaništvu v Addis Abebi zahvalo za energično pomoč, ki jo je nudilo nemškim državljanom in varovancem tega poslaništva v dnevih, ko so tolpe plenilcev in požigalcev razsajale po Addis Abebi. Poslaništvo je v tistih dneh pošiljalo neprestano kolone na tovornih avtomobilih v mesto, da so pomagale Evropcem, ki jim je pretela nevarnost. Temu nastopanju se je zahvaliti, da se nobenemu izmed nemških državljanov in državljanov drugih držav, ki so pod zaščito nemškega poslaništva, to je Madžarom, Avstrijcem, Bolgarom in Švicarjem, ni skrivil niti las.

Odkod kokoši?

Kokoši so, kakor znano, prvotno tropske ptice. Izvirajo menda iz Indije. Šele v 1. stoletju po našem štetju so prišle v Evropo. V starem Rimu so jih spočetka smatrali za izredno dragoceno in najimovitejši Rimljani so si jih lahko privoščili. Rimski svečniki so imeli navado, da so iz načina, kako so kokoši pobirale zrna, prekovali bodočnost.

ANEKDOTA

Mlad muzik je dejal Gounodu: »Ni treba učiteljev ne naukov. Oboje uničuje samo lastno osebnost.« - Da, je odvrnil Gounod, »ni treba več očetov, zadostujejo samo sinovi.«

VSAK DAN ENA

»Veš, čemu tako dolgo čaka? Mislim, da ga je srzec pritisniti na gumb...« (Everybody's weekie)

Zakaj je neguš pobegnil v Jeruzalem?

„Stopite na streho božjega groba!“

Mnogi so se čudili, da si je abesinski cesar kot prvo pribežališče izbral baš Jeruzalem. K temu pa sta ga pripravila dva važna razloga.

Prvič je sveto mesto pod angleškim mandatom in drugič bo ubežni kralj kraljev sročal tam več Abesincev nego v katerem koli drugem mestu na svetu. Jeruzalemska cerkev na prostem je zadnji sveti kraj etiopske veroizpovedi. Cerkev Božjega groba v Jeruzalemu, ki jo je zgradila sveta Helena, mati rimskega cesarja Konstantina, so si razdelili, kakor znano, katoliki in pravoslavni. Šibkejša in manj pazljiva etiopska duhovščina je pri tej delitvi ostala praznih rok. — Verski imperializem drugih veroizpovedi ji ni ostavil nobenega prostora.

Ko se je koptska duhovščina pritožila, so ji dejali: »Stopite na streho«, in tako so Kopti tudi storili. Nad ogromno cerkveno streho in okrog kupole so zgradili lah

Gasilci namesto dežja

Kakor poročajo španski listi, so vzhodne province te države v veliki stiski. Dočim poročajo iz drugih provinc o hudih nalivih in poplavih, ni tu že od maja lanskega leta padla niti kaplja dežja. Posebno prizadela je provinca Murcia. Kakor pripovedujejo njeni prebivalci, ni bilo tam že 35 let tako trdovratne suše.

Vsi vodnjaki in izviri so se posušili. Ljudje morajo dostikrat mnogo kilometrov daleč, da prinesejo domov več dragocene tekočine. Zemlja je na širnih površinah popolnoma izsušena, trte in oljke so zavoljo žgečega sonca uničene. Krmetje ne morejo ničesar nasejati, nikajno žita, ne krme za živino. Oblasti skušajo revnemu podeželskemu prebivalstvu pomagati, kolikor morejo. Med drugim so naročile gasilcem, naj preskrbe prizadete kraje z vodo.

Glave in roke

To so glave in roke italijanske akcije v Abesiniji: maršal Badoglio, ki je bil v priznanju zaslug imenovan za podkralja okupirane dežele; drž. podtajnik za kolonije Lessona in guverner Addis Abebe Bottai; general Graziani, ki mu je bil podeljen naslov maršala ter generali: Galba, Santini in Birotti

ko zgradbo in tu, nad kadilom drugih verter pod mišim božjim nebom opravljajo koptski škofje in svečniki svoje obrede. Ta zračni tempel je najsvetejši kraj etiopske cerkve. Zato ni čudno, da si je neguš v pregnanstvu izbral tu prvo pribežališče. Do tega ga je pripravila gotovo tudi cesarica, ki je vedno sledila nasvetom duhovnikov. Končno pa je ta kraj, čeprav ne spada uradno k njegovemu kraljevstvu, vendarle njegovo duhovno področje. Kajti za vse Etopce, ki jih ta trenutek ni v domovini in ki se ne bodo podredili Italijanom, je Haile Selasie bil in jim ostane cesar.

Poljubila sta se - in ona je odletela...

Poslovilni poljub slavnega letalca Mollisona od njegove nič manj slavne žene Anny-Johnson Mollisonove pred startom London-Kapsko mesto. Mollisonova žena je na tej progi dosegla nov rekord

Delovne razmere v Abesiniji

Mezda v naturalijah in denarju - Čudne dajatve

V Abesiniji, kjer vladajo še vedno fevdalne razmere, plačujejo delo, kakor je razvidno iz nekega zanimivega članka londonskega lista »Montly Labour Review«, le zelo redko v gotovini, temveč običajno z naturalijami, torej stanovanjem, jedjo in obleko. Preko tega pa potrebe abesinskih domačinov običajno ne segajo.

Samo v Addis Abebi in v drugih večjih mestih so se uveljavile z napredujočo civilizacijo plače v denarju. Neizučeni delavec prejema tam povprečno pol tolarja ali cel tolar plače t. j. okroglo 13 Din za deveturno delo. Delavci, ki so nameščeni pri inostrancih, dobivajo v skladu s svojim delom 5 do 15 tolarjev poleg hrane in stana.

Priložnostni delavci, ki jih uporabljajo v kavnihih nasadih, so na razpolago že za plačo tretjine tolarja na dan, dočim plačujejo rudniki delavce domačine z dvema tretjinama tolarja.

Velike so razlike v plačevanju neizučeni in izučeni delavcev. Tako dobivajo izučeni delavci v popravilnicah družbe, ki oskrbuje železniški promet med Džibuti-jem in Addis Abebo, okrog 165 tolarjev, to je štirikrat toliko, kolikor najbolje plačani neizučeni delavci. V gradbeni stroki so mezde izučeni delavcev 8- do 9-krat višje od mezd neizučeni delavcev.

V tiskarski stroki dobivajo kvalificirane moči 220 tolarjev na mesec, nekvalificirane pa samo pol ali tretjino tolarja na dan. Šoferji dobivajo 50 do 55 tolarjev, avtomobilski mehaniki pa tudi do 330 tolarjev.

Socialnih dajatev v Abesiniji seveda ne poznajo, pač pa imajo denarne globe za delovne zamude. Po drugi strani pa je vlada pobirala poseben davek od vseh zaposlenih domačinov. Za vsakega domačina, ki ga je hotel najeti za kakšno delo, je moral inostranec plačevati pol tolarja »vpisnine«, vsak zaposlenec je nadalje plačeval četrt tolarja na teden, pa naj je bil zaposlen pri

Sin Viljema II. pilot

Prince Ludovik Ferdinand, sin bivšega nemškega cesarja Viljema, si je na Rooseveltovem letališču na Long Islandu pridobil spričevalo zasebnega pilota. Princ je ta čas z nemškimi vojnimi pilotom Horukem zaposlen pri Fordovi družbi.

domačinu ali tujcu. V Abesiniji je deveturni delavnik splošno v navadi, prekournega dela tam skoraj ne poznajo. Akordno delo sploh ni v navadi.

Moral je kapitulirati

Abesinski vojskovodja ras Seyum, ki se ni utegnil pravočasno priključiti spremstvu neguša pri odhodu iz Abesinije, se je vdal poveljstvu III. italijanskega armadnega zbora v Sokoti

Kulturni pregled

Nova knjiga „Etnologa“

Glasnik Etnografskega muzeja v Ljubljani »Etnolog« je v redakciji direktorja tega muzeja dr. Nika Zupaniča pravkar razveselil prijatelj domače znanosti z novo (VIII-IX.) knjigo. Na 140 straneh prinaša več doneskov ki osvetljujejo razne probleme in pojave naše dežele in njenega ljudstva.

Na uvodnem mestu je objavljena razprava znanega raziskovalca najvišje paleolitske postaje na naših tleh prof. Strečka Brodarja: »Črtiži na paleolitskih košenih artefaktih iz Potočke zialke.« O razpravi smo na tem mestu poročali že pred meseci, ko je izšla v posebnem odtisu. Naj samo opozorimo, da prof. Brodar razpravlja o značaju in starosti orodja, ki ga je našel ob nedavnem izkopavanju v Potočki zialki in ki kaže po skromnih ornamentalnih sledove primitivne kostne in kvarcne industrije iz mlajše paleolitske dobe. Francoski resume in šleviski posnetki artefaktov in ertežev utegnejo tudi izomske znanstvene kroge opozoriti na pomen teh odkritij.

Zbiratelj narodnega blaga župnik Ivan Šušelj je prispeval iz svojih zbirki tri cikle: »Z belokranjskega narodnega pesništva« (Sv. Lovrenec v slovenskih pregovorih in belokranjski narodni pesmi, kako kresujejo v Crnomlju). »Kaj pripovedujejo slovenski pregovori o ženskah in o Slovenski pregovori iz rastlinstva.« — Iz zapuščine pokojnega dr. Henrika Tume je objavljen članek »Kulturni pomen imenovanja ribe«, ki je nov in menda ni manj problematičen prispevek k avtorjevi brezupni zgodovinski tezi o avtohtonosti Slovanov v Noriku in Iliriku. Uredništvo ga je priobčilo z vsro rezervno. Prispevek pa prihaja o velikem trudu in obsežnem zbiranju dokazov za tezo, ki ima napačno izhodišče in tako ovirje tudi vse trudoma zbrane dokaze. O predavanju dr. N. Zupaniča o rasni estetiki ljudstva pri Jugoslovanih smo na tem mestu tudi že poročali in poudarili iniciativni pomen Zupaničevih pogledov ki odpirajo znanstvenemu raziskavanju doslej še neraziskano etnološko področje.

Naša glasba

na praškem kongresu

Izjava g. skladatelja E. Adamiča pod tem naslovom »Jutru« z dne 5. maja zahteva pojasnja.

1. Če bi bil imel »Trboveljski slavček« za časa kongresa za glasbeno vzgojo v Pragi svoj lasten koncert in bi na ta koncert prišli kongresisti, bi nihče ne mogel oporekati, da se obrazložiti nastanek, razvoj in delovanje zbora, ker bi to sodilo v okvir takega koncerta. Ker pa je prišel »Slavček« z državnim podporo v Prago zato, da ilustrira predavanje, razlago naše narodne, mladinske pesmi in zastopa mladinske zbere Jugoslavije, je bila dolžnost tistega, ki je prevzel pedagoško poročilo o naši mladinski glasbeni vzgoji in mladinskih zborih, da bi bil pred internacionalnim forumom objektivni in bi podal celotno sliko o mladinski glasbeni vzgoji, posebno pa o mladinskih zborih tako, kot je bila in je v državi. Prof. E. Adamič je prevzel to nalogo, kar je razvidno iz kongresnega programa, a je ni izvršil tako, kakor bi velevala taka naloga. Vsi izgovori ne pomagajo, tudi če se tema in jedro namiljenega predavanja obrazložijo čitateljem »Jutru«; internacionalni forum kongresa od tega nima nič. Na kongresu ni šlo za to, da bi kongresisti dobili informacije krajevnega značaja o nastopajočem zboru in njega delovanju, temveč je na kongresu bil vsak zbor pri predavanju samo instrument, ki je kongresistom ilustriral predavanje, značilnost in lepoto pesmi tistega naroda. Oni pa, ki so podajali učno snov, so ilustrirali svoj učni način in postop. Zato je bila brez preglednega obrisa naše mladinske in ljudske glasbene vzgoje neumestna trditve, da so nastali pri nas mladinski pevski zbori šele pred petimi leti, da se prej učiteljstvo ni zanimalo za to in da so šele nekatere osebe prepričale stereotipne učitelje, da je v slovi treba peti. Nikakor se ne more dopustiti, da bi se tako prikrivala zgodovinska dejstva naše glasbene vzgoje; tega niso zaslužili niti pokloniki glasbeni učitelji, niti vse ono učiteljstvo, ki je pred nastankom »Trboveljslavčka« desetletja nesebično garalo iz golega idealizma na glasbenem prosvetnem polju med našo šolsko mladino v raznih šolah in šolskih pevskih zborih. Vsi vemo, kaj je »Slavček« povzročil, pokazal in dosegel doma in v inozemstvu — vsa čast — vemo pa tudi, če bi imel kakšen zbor pred njim ali za njim ono socialno obeležje in ono vsestransko podporo, bi bil lahko tudi na tej stopnji, kakor je »Slavček« danes.

2. Trditve, da pred mednarodni forum ni spadal zgodovinski obris razvoja mladinske glasbe in mladinskih zborov, more izreči le tisti, ki se kongresa v celoti ni udeležil, kajti skoraj vsa predavanja so imela zgodovinsko glasbeno pedagoško obeležje, da niti ne omenim programov praktičnih nastopov. Ta mednarodni forum se je zanimal v prvi vrsti za to, kaj so imeli posamezni narodi od danes — saj je bil to prvi mednarodni kongres in »danes« in »jutri« pride na vrsto na drugem — ter nihče ni protestiral, ko so predavatelji predočevali šolsko in splošno glasbeno vzgojo tako, kot se je pri njih razvila in kakšno stopnjo je dosegla od danes. Hvalični so bili onim, ki so bodisi z gramofonskimi ploščami ali s pevskimi zbori podprli svoja predavanja, prikazali z razlago in prevedbo tekstov njihovo karakteristično narodno pesem, njih značilne narodne melodije in to iz najstarejše dobe dalje, saj so prav te v tesni zvezi z glasbeno vzgojno stopnjo dotičnega naroda. Lahko bi rekli, da so bili torej vsi oni, ki so podali historično stran glasbene vzgoje in o svoje pesmi raztolmačili in prevedli njih tekste, neotesezani, da so smatrali kongresiste za tako nerazdodne, kajti po mišljenju g. prof. E. Adamiča Amerikanec, Anglež, Nizozemec, Norvežan, Japonec i. dr. takoj zapopade, zakaj gre, če mu le poveš: Ta pesem je iz Gorenjske, ta iz Metlike, ta iz Medjimurja itd.

3. K vprašanju si je pripisal g. skladatelj odgovor sam.

4. V svojem poročilu sem povedal to, kar je resnično, to izpričuje tudi odlomek iz poročila o kongresu g. H. R. iz Prage v »Slovenskem domu« z dne 20. aprila, ki pravi: Prof. Adamič je pozabil povedati,

Slikar Maksim Gaspari je prispeval članek »Slovenski ljudski podobar Lovreuc Erzar« (ob stoletnici njegovega rojstva) življenjepisni oris nadarjenega samouka, ki je v svojih kipih lepo združeval ljudski nabožni duh in slovensko obeležje. Iz zapuščine dr. Stanka Vurnika je objavljen članek »Belokranjci«: opis matere bivšega ministra dr. N. Zupaniča (s sliko Iv. Vavpotiča kot tipične predstavitelje belokranjske žene z vsemi antropološkimi in etnografskimi značilnostmi).

O poslednjem guslarju na ozemlju Brajcev in Belih Kranjcev Mati Crniču piše v dokumentiranem članku dr. N. Zupanič ta. l. 1923. umrli elepec je bil poslednji rapod te zemlje in je v svojih pesnih opeval tudi aktualne pojave. Pel je na pr. »Kad če doji ono vreme, da izbacim švasko breme!« — Mišun M. Pavičević je prispeval pesem »Kob«, ki podaja motiv marsejske tragedije v desetercu narodne pesmi: koliko spada v znanstveno revijo, je kajpak drugo vprašanje.

V rubriki kronika, referati in kritike je izšel pregled delovanja Etnografskega muzeja v Ljubljani l. 1935. N. Zupanič referira o knjigah: Schneefels Grundriss de Volks-glaubens und Volksbrauches der Serbo-kralen in Svet, Radotičić, Portrete srpskih vladar v srednjem veku, Izmed ostalih zapiskov je posebno zanimiv: »Tridesetletnica beligradske Jugoslovske korespondenčne pisce se spominja delovanja in zaslug dveh, sedaj že pokojnih rojakov iz Bele Krajine: Milang Pluta in Mate Zupaniča, ki sta skupaj odšla v Srbijo tam l. 1906. izdajala »Jugoslav. Korespondencije« (La correspondance Jugoslave) in organizirala gibanja okoli »Slovenske jug«. Zupanič je umrl med vojno v emigraciji. Plut pa l. 1925 v Ljubljani. I. Simonič je spisal nekrologo Lojzu Golobču in H. Tumi, dr. N. Zupanič pa poroča med drugim o arheoloških raziskavanjih univ. prof. dr. W. Schmida v Beli Krajini. Izmed ostale vsebine je še navesti Jeana Lacroixa referat o knjigi dr. Réneja Martiala »La Race française«.

da je naša mladina prav tako pela tudi pred vznikom »Trboveljslavčka« in da pomeni ta zbor le višjo stopnjo v razvoju stoletne tradicije naše pevske kulture vseh slovencev. Tako so delegati imeli vtis, da so »Slavčike zbor profesionalcov, kot so du-najski »Singerknaben« in ne najboljši zbor iz velikega števila mladinskih zborov, ki so zrasli iz dolgega pevskega razvoja slovenskega naroda.

Prof. Ivan Repovč.

Op. ured. Uredništvo priobčuje to repliko na izrecno željo pisca, smatra pa, da je nadaljnja polemika odveč, ker je g. prof. Adamič v »Jutru« jasno izjavil, da je bil morda na željo gosp. dr. Milo-jevića kot službenega delegata Jugoslavije »izpremeniti svoj prvotni referat in se omejit na besede o »Trboveljslavčku«. Zato smo utverjeni, da je imel najboljši namen, ustreči načelnim zahtevam referata, kakor jih postavlja tudi g. prof. Repovč s svojo interpretacijo kongresnega programa, vendar se je moral ukloniti zahtevi službenega delegata, kar bi storil na njegovem mestu tudi kdo drug. Zadeva je s tem za nas in za javnost končana.

Zapiski

Iz uredništva. Urednika kulturnega pregleda B. Borka je povabila na Čekoslovaško organizacija »Moravsko kolo pisateljev« v Brnu. B. Borko odpujete te dni v Prago in obišče nato Brno. Sodelavci kulturnega pregleda naj do 15. junija ne pošiljajo rokopisov na njegov osebni naslov.

Osmo pomladanska razstava jugoslovenskih umetnikov je bila v nedeljo otvorjena v Beogradu. Otvoritveni govor je imel prosvetni minister Stošovič. Na razstavi so zastopani tudi nekateri slovenski umetniki (Jakopič, Jakac, T. Kralj in drugi).

»Misel in delo«. Pravkar izšli aprilski zvezek revije »Misel in delo« prinaša na uvodnem mestu idejni članek »Dolžnosti močnejšega«, ki razglablja potrebo podu-hovljenja mednarodnega sožitja, naglašja, da imajo močni narodi ne samo pravice, marveč tudi dolžnosti, ter sklepa: »Evropi so potrebni diplomati, ki ne bodo samo diplomati, ampak filozofsko duhovljenji graditelji evropske bodočnosti.« — Jože Zlan je prispeval zanimivo gradivo k življenjepisju Franceta Grafenauerja in s tem sploh k naši politični zgodovini v dobi med svetovno vojno. Objavlja namreč material, ki kaže, kako je voditelj koroskih Slovencev prišel pred vojno sodišče in bil obsodjen na pet let težke ječe. — Gustav Šilih nadaljuje svojo pregledno razpravo »Narodno-socialistična vzgoja v Nemčiji«. Takisto se nadaljuje razprava dr. ing. Ortmira Nagodeta »O avtomobilizmu drugod in pri nas«. V obzorniku je izšel zunanje-politični članek dr. Branka Vrčona »Zeneva likvidira«. L. Č. poroča o študiji Miodraga T. Ristića »Italijanski nacionalizem« in v nadaljnjem članku o novi ureditvi kredita v Italiji. Dr. Fr. Hlešč piše o tem, kako je avstrijska kranjska državna občast l. 1903. cenzurirala slovensko srednješolsko štitancko, dr. P. Štrmšek pa poroča o izvenšolskem nadzorstvu mladine. — Na platnicah so izšle zopet številne drobtine, ki gliosirajo razne pojave v domačem in tujem političnem življenju in ponekod že s sa: imi citati pokažejo »neumnos i časa«. Zanimivo, številko pripravimo pozornosti čitatelja.

Oswald Spengler umrl. Minul teden je preminul v starosti 56 let nemški filozofski pisatelj Oswald Spengler. Neposredno po vojni je izšlo njegovo največje delo »Untergang des Abendlandes«, ki podaja sistem nove morfologije kulture in tej ustrezajočo periodizacijo zgodovine. Spis je prišel sestavljati že l. 1914. polom Nemčije v l. 1918., se prej pa ruska revolucija in drugi podobni pojavi so kazali, da ima njegova pesimistična filozofija zgodovine in kulture vsaj z njegovega vidika neko utemeljenost. Spengler je filozofiral v tesni bližini pangermanske ideologije, ni pa imel njene vere v bodočnost tistega nemštva, ki mu je bilo najbliže in za katerim je tožil: nemštva, ki sta ga posebjala pruski junker in častnik viljemovske dobe. Spenglerjev »Untergang des Abendlandes« je učinkoval kot senzacija; čitanje tega spisa, ki ga je le redkokdaj razumel, je postalo moda, o njem so pisali tudi številni tujci.

V povojni zbežanosti so imeli njegovi mračni prividi propadanja zapadne civilizacije vnete vernike zlasti pri onih slojih, ki so jih vojna, gospodarska devalvacija in polom treh cesarstev vrglj z njihovih položajev. Poleg tega obsežnega spisa je Spengler objavil vrsto drugih kulturo-filozofskih in teoretično političnih knjig, med njimi »Præsentium und Sozialismus«, zagovor pruskega življenjskega stila, »Der Mensch und die Technik«, »Jahre der Entscheidung«. Čeprav je bil v marsičem blizu hitlerjevski ideologiji, je vendar prihajal z njo navzkriž in sedaj ob smrti so ga službena glasila odpravila le z nekaj vrsticami. V svojem zadnjem spisu »Jahre der

Entscheidung«, ki smo o njem obširneje pisali na tem mestu, je Spengler glede bo-jazelnosti, imperialističnega pohlepa in nestrpnosti prekosil A. von Rosenberg in v marsičem celo stare pangermanske ideologije. Ta sin poštenega uradnika in skromni zasebni učenjak je pisal filozofijo za pruske junkerje in zavestno oznanjal najreakcionarnejše nazore našega časa. Hitlerizem mu ni bil všeč, ker je premo radikalni in celo obziren nasproti revnejšim slojem. Spenglerjeva filozofija nima večjega in trajnega pomena, »Untergang des Abendlandes« že zdavnaj ni več senzacija, zato je tembolj čudno, da je še letos izšel v Beogradu njegov celotni prevod.

Službeno iz LNP. Drevo ob 19. seja k. o. v podsavezni pisarni (Beethovnova 9. pritičje); na sejo se vabijo: Bergoč Karel, Mladika, Borštnar Milan, Jarc Drago, oba Korotan-Lj., Kamnikar Viktor, Planinc Emil, oba Svoboda-Lj.

Odbor za izvedbo lahkoatletskih dvomatčev. Vsi atleti, ki pridejo v poštev za sodelovanje v reprezentanci Ljubljane ob priiliki njenega nastopa v Gradcu 23. — 24. t. m., naj takoj predložijo tajnku odbora Savu Sancinu, Tavčarjeva ul. 1/III. pisemno naslednje podatke: ime in priimek, poklic, starost, rojstni kraj, občinska pripadnost in bivatišče, sresko načelstvo in dve emaki sliki. Slednje velja tudi za zunanje atlete, kakor inž. Stepišnika, Bručana, Krevsa, Gorška, Martiniča, Pletenika, Černarja Draga, Srakarja Franca, Zgorji, Slararja Draga, Srakarja Franca, Zgorji, Slavke kolestarske dirke. Kolestarsko društvo Ljubljana. Dobrunje pri Ljubljani razpisuje za nedeljo 17. t. m. veliko medk-lubsko krožno dirko za A in B skupino. Progo Dobrunje - Besnica, ki je dolga 8 km, prevozi jo juniorji 4 krat in prvotredni 8 krat. Dirke bodo zelo zanimive, ker bodo v A skupini nastopili najboljši vozači podsaveza Ljubljana in Maribor, da pomejro svoje moči in znanje za olimpijske treninge, od katerih bo prvi 28. junija. Kakor je znano, bo na olimpijadi v Berlinu nastopila tudi jugoslovska kolestarska ekipa, sestojča iz 5 najboljših vozačev Jugoslavije. Kdo bo prišel v ekipo, bodo določila izbirna tekmovanja, ki so določena po Savezu za 28. junij ter 5. in 12. juli. Start in cilj bo pred znano gostilno g. Pavčiča ob 13.30 v Dobrunjah. Prijavnina znaša Din 5, startna številka Din 10, kateri znesek se po vrnitvi številke vrne.

SK Ilirija. Redna seja klubovega načelstva drevo ob 20.30 v damskem salonu kavne Emona.

ZSK. Hermes (nogometna sekcija). Dannes ob 20. seja sekcijnega odbora pri Beču.

SK Domžale. Naznanjamo, da je danes umrl načelnik nogometne sekcije g. Karl Durjava. Pogreb pokojnika bo v torek ob pol 6.

Smuka v planinah dobra! J. Z. S. S. pošilja: Koča pod Bogatinom: vreme sončno, preko 2 m snega, dopoldne dober srenj. Smuka prav dobra, Skalaški dom na Voglu: snega še dosti. Smuka dopoldne in zvečer prav dobra.

RADIO

Torek 12. maja

Ljubljana 11: Solska ura: Proslava ob 60-letnici rojstva Ivana Cankarja (izvaja ženska realna gimnazija). — 12: Valček za valčkom (plošče). — 12.45: Vreme poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Slovite pevke na ploščah. — 14: Vreme, borza. — 15: Radio orkester: Puccini: Turandot, fantazija. — 18.40: Demonska vera himalajskih gorečev (g. Franc Terzežlav). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Katere narodne vrline so danes najbolj potrebne (dr. Dušan Stojanovič iz Beograda). — 20: Prenos opere iz Zagreba. V odmorih: Glasbeno predavanje (g. Vilko Ukmar) ter napoved časa, poročila in spored.

Beograd 17: Mešan glasbeni program — 18.05: Koncert orkestra. — 19.50: Narodni napravi. — 20: Prenos opere iz Zagreba. — Zagreb 17.15: Populanski koncert. — 20: Prenos Auberjeve opere »Fra Diavolo« iz Nar. gledališča. — Praga 19.10: Godba na harmoniko. — 19.30: Zvočna igra. — 21: Večer Smetanove glasbe. — 22.15: Violinski koncert. — Varšava 19.45: Zalne pesmi. — 20.45: Mrtvim v spomin. — 22.45: Chopinova zalna koracnica. — Dnari 12: Koncert orkestra. — 15.20: Klavirske skladbe. — 16.05: Iz starih in novih zvočnih filmov. — 17.15: Moderne skladbe za ženski zbor. — 20.10: Regeerjev spominski koncert. — 22.30: Lahka godba orkestra. — 23.45: Plesna muzika. — Berlin 19.15: Mladinski koncert. — 20.10: Smejoči se takti. — 21: Večer poljske glasbe. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — Mjinehen 18: Lahka glasba. — 20.10: Večer Lisztove glasbe. — 21.45: Plošče. — 22.30: Nordijske pesmi. — 23: Nočni koncert. — Stuttgart 19: Plesna muzika. — 20.10: Zvočna igra. — 22.30: Lahka godba. — 24: Orkestralni koncert. — Rim 20.40: Zborovski petje. — 21.30: Orgelski koncert. — 22.30: Plesna muzika.

S P O R T

Na obisku pri malih in najmanjših

Naš drugi razred je postal zelo popularen. Posledica je to precej težke konkurence, kjer se bijejo med seboj razmeroma zelo zenačena moštva, pa še večjih dogaja, da je na drugorazrednem igrišču precej več občinstva kot na prvorazredni tekmi. Prerivanje je bilo jeseni zelo burno, preko zime so se moštva okrepkala, z nekaterimi fuzijami so razne okrepitve še stopnjevala, a sedaj so sredi prvenstvene kampanje v odprti dirki za mesta v tabelici.

V tretjem razredu je medtemstvar prišla do odločitve. Samo še prihodnjo nedeljo bodo igrali, manj jih je, pa so prej pri koncu. Tudi v tretjem razredu so bitke hude; če te privedilve po popularnosti še ne dosegajo drugega razreda, gre ta okolnost; predvsem na rovaš pomanjkanja tradicije, ki se bo tekom časa šele morala ustvariti.

Naposled so na vrsti juniorji, naš drobiž in naša nada. Stoje v najvežji konkurenci, ker je njihova skupina po udeležbi najmočnejša v podsavezu. Hrabro in točno odbojajo vsako nedeljo po širi tekme in se trenutno nahajajo na polovici spomladanskega tekmovanja.

II. razred

je imel to nedeljo ono močnejšo tekmo, srečanje med Slovanom in Marsom. S slavnim enim golom razlike (1:0) jo je Slovan odločil v svojo korist; kje je ostala jesenska bravura, ko so Marsovci dobili pet komadov v mrežo? Zdi se, da se Poljanji popravljajo, dasi beležijo to spomlad poleg ene same zmage že tri poraze, ki so pa vsi tesni z enim golom razlike. Slovan jedra naravnost proti zmagi v drugem razredu, zaenkrat je s štirimi točkami razlike pred Reko in je malo verjetnosti, da bi ga še katero moštvo utegnlo doseg.

Svoboda ni bila kos Jadranu, rezultat je bil 3:0 za Jadran. Po tesnem rezultatu z Reko (1:2) in po pravilko tesni zmagi nad Grafiko (1:0) so ji tudi proti Jadranu pri-sojali šanse, toda Trnovčani bi se radi plasilali vsaj na tretje mesto in jim je treba nekaj točk, ki jih poberejo, kjer jih dobi-jo. Reka je proti zadnjeplasiranemu Korotanu precej skromno odrezala. Jeseni so Korotanec nesusli pet komadov, tokraj se morajo zadovoljiti z 2:0. Grafika ni igra.

Iz tabele je bilo treba zbristati vse Slo-gine rezultate, ker se je moštvo razšlo. Z upoštevanjem najnovejših rezultatov je potem sedanje stanje v drugem razredu tako:

Slovan	10	8	2	0	25: 6	18
Reka	9	7	0	2	17: 8	14
Jedran	10	5	0	5	21:14	10
Grafika	9	4	1	4	12:11	9
Mars	10	4	0	6	11:9	8
Svoboda	9	3	1	5	10:17	7
Korotan	9	0	0	9	5:26	0

Jugoslavija

in Davis cup 1936.

Tako temeljitih priprav, kakor za letošnje Davis cup tekmovanje menda še nikoli ni bilo. V vseh državah, ki so se prijavile k tekmovanju, so ta čas na delu teniški strokovnjaki ter pripravljajo svoje iz-brance za naporna srečanja. Poljski savez je izbral za trenerja svoje reprezentance bivšega nemškega Davis cup igrača Pren-na, Nizozemci trenirajo pod vodstvom profesionala Najucha, Mađzarom je bil najbolj pri roki bivši profesional, rojak Schmidt (sedaj Sziget) itd.

Tudi Jugoslavija, ki je bila, kakor znano, izžrebana s Čekoslovaško, ni hotela zaostati za temi državami in je angažiral za trenerja naših »musketirjev« znanega profesionala Fraicoza Ramilliona. Srečanje s Čekoslovaško bo 15. 16. in 17. maja v Zagrebu. Čehi o tem dvoboju ne govorijo mnogo, nje zanima bolj francoska ekipa, s katero bi se sestali po eventualni zmagi nad Jugoslavijo. Nedvomno prihajajo Čehi v Zagreb kot favoriti, vendar je treba imeti pred oči lansko tekmo v Pragi. Češka je takrat le s težavo rešila double in s tem match, in to na lastnih tleh. Kaj se pravi imeti dobro organizirano publiko za seboj, bo pokazal Zagreb. In kako igrajo naši »Franciki« pred svojo publiko, kakor izgleda. Čehi gotovo ne vedo. Jugoslavija bo nastopila v singlu s Pallado in Punčecem, v double pa je najresnejša kombinacija Kukuljevič-Punčec. Pallada in Punčec sta letos beležila že lepo število pomembnih rezultatov. Njuna forma pa je bila zlasti v Atenah že precej nestalna. Zadnje dni o njih ne čujemo nič — kakšna pa je Rami-linova šola bomo videli že čez dobra dva tedna. Kako bo izgledala češka reprezentanca trenutno še ni znano. Veliko zmedo je povzročil Menzel, ki je po prihodu iz Indije izjavil, da zapušča teniško areno. Menzel je sicer slične izjave že večkrat podal, toda tokrat je imel savez veliko dela, da ga je pregovoril. No, in Menzel je igral in gladko izgubil na prvenstvu Češke v semifinali proti svojemu rojaku Hechtu. Drugi semifinalist pa je bil odlični Šiba, ki je imel sedem match-ballov v partiji s Perryjem in izgubil šele v petem setu 7:9. Kdo bo sedaj izpadel iz kombinacije? Češki savez je torej v kočljivem položaju. Veliko besedo bo imel pri odločitvi trener Burlan, kateremu so sedaj zaupani reprezentanti. Za dvoboj s Češko vlada po vsej državi izredno zanimanje ter je pričakovati ogromne udeležbe.

Teniška sekcija Ilirije bo priredila za svoje člane skupen izlet na tekmo v nedeljo 17. t. m. Informacije in prijave vsak dan v garderobi na igrišču. Istotam tudi prijave za igranje. Naraščajniki pozor na tečaj, ki se bo pričel okoli 15. maja.

SK Ljubljana. Po sklepu upravnega odbora od 11. t. m. se pozivajo na zaslišanje drevo ob 20.30 v klubsko pisarno (Beethovnova 9, pritičje): Slapar Franc, Aljančič Ernest, Kukanja Vladimir, Petrič Alfred, Zavri Rudolf, Pišek Janez, Race Boris, Calleari Franc, Sovinc Vinko, Vodšek Franc.

Globoko potrti javljamo, da nam je umrl gospod

Josip Krošelj

TRGOVEC V CERKNICI.

Pogreb blagopokojnega vodje našega podjetja bo v torek ob 9. uri dopoldne.

Cerknica, dne 12. maja 1936.

A. POGAČNIK

LIANA SANDEN:

VSE ZATE!

»Samo vi, Mrs. Hartyjeva, bi bili morda lahko storili, da bi jo bil pozabil. Ne, pozabil ne, ali — kako naj rečem — nekoliko veselejši bi bil postal. Če bi ne bilo Mr. Gragerta.«

Ko je to rekel, umolkne in žalostno zastri predse.

Renata se je ustrašila. Torej je šlo Blackwellu res do živega? — Glej ga, kako sedi in molči in trpi.

»Mr. Blackwell«, mu nežno odgovori, »žal mi je, da sem vas s čimoli razočarala in da je kar koli v mojem vedenju —«

»Nikoli me ne boste razočarali, Mrs. Hartyjeva. Bolečino mi lahko prizadene, razočaranja ne! Nisem še pozabil, kako dobri ste bili z mojo Maudko. Kdor živi sam zase, kakor jaz, in gleda ženske —«

Mr. Blackwell mahne z roko, kakor da bi nekaj podil od sebe. S tem edinim gibom roke je toliko rečeno, Renata ve, kaj pomeni: Obsodbo in zavrnjenje vseh neštetih žensk, ki so se že vrtile okoli Mr. Blackwella in njegovih milijonov.

»Vidite, Mrs. Hartyjeva«, se spet začuje tih glas iz polmraka, »jaz gledam stvari takšne, kakršne so. Ženskam je do mojega denarja, ne do mene. Najmanj pa do moje Maudke. Vi, Mrs. Hartyjeva, ste bili edini, ki mi niste pustili nobenega

dvoma o tem, da vam ni ne do mojega denarja ne do mene. In vendar ste bili z Maudko tako ljubezni. Mislim, da igrate v njenem malem življenju veliko vlogo. Otroki čuti, kdo je proti njemu odkritosrčen. Bolje je zame, Mrs. Hartyjeva, da ne silim predati v vaše življenje. Toda nikoli ne bom nehal dobro misliti o vas.«

»Hvala vam, Mr. Blackwell«, dé Renata in ga resno pogleda. »Mnogo lepega ste mi povedali, lepega in boleznega. Hotela bi, da bi vam mogla ponuditi kaj drugega, ne samo svojega prijateljstva. Pa ne morem.«

»Vem, Mrs. Hartyjeva. Za svojo osebo sem se naučil sprejemati, kar mi je usojeno.«

To reče tiho in brez vsake grenkobe. Nato se obrne k ravnatelju Belzerju, ki s svetnikom Kremerjem in s svojo neogibno debelo smotko v kotičku ust pravkar prihaja mimo.

»Nu, gospod ravnatelj, kako je? Odkar ste bili v New Yorku, že nisva več govorila.«

Renata se nasmehne. Se ravnatelj Belzer, ki ga vsi imenujejo »buldoga«, postane ljubezni, kadar ga Blackwell ogovori. Vendarle bo morala namigniti Blackwellu, naj da ravnatelju Belzerju pod nos, kolikojn spuštnje Georga. Belzer Gragertu ni prijatelj, čeprav bi moral kot soodgovorni upravnik Gragertovega podjetja vleči za isto vrvo. Narobe, Renata se ne more otrestiti čuvstva, da ga ne mara. Georg se zdi Belzerju preneskrben in premalo birokratski. A Belzer ima v tvrdki velik vpliv. Treba bi bilo, da ne bi nasprotoval Georgu. Blackwell bi ga utegnili pridobiti z dobro besedo.

»Ženska diplomacija«, bi rekel Georg, če bi zdaj-

le vedel za Renatine misli. A s takimi stvarmi si on ne beli glave.

Gospodična Winterjeva zlovoljno ošine Loro Fehlauovo in porine listnico s tekočimi pismi prednojo.

»Obilo sreče vam želim. Lahka reč pa s šefom ne bo. A nemara imate kaj več talenta od mene.«

»Hvala lepa, gospodična Winterjeva«, pravi Lora. Po njenem ravnodušnem glasu ni spoznati, da je razumela zbudljaj gospodične Winterjeve. Ta zdaj besno odpira v svojem pultu predal za predalom, pobira svoje zadnje reči in spet glasno zapira predale. Z drobnimi, jezimi koraki odide nato v kartotečni oddelek, kjer bo poslej njeno mesto.

Lora stoji za trenutke negibno v svetli sobici pred pisalno mizo, ki je zdaj samo njena. Ta soba zraven šefove pisarne se ji je zdela zmerom nekaj skrivnostnega, nekakšno preddvorje v novo življenje, ki mu gre šele naproti.

»Tak tu naj zdaj delam —«

Mehanično uređ Lora svinčnike v koritcu in še enkrat popravi blok za stenogramne in zapisni kolektor. Tedaj zabrni iz šefove pisarne zvonec. Lora hitro vzame listnico s stvarmi, ki jih je treba podpisati, in odpre vrata v Gragertovo sobo.

Dad Berger urno spravi pismo, ki ga je bral, v žep suknjica. Zunaj v stanovanjskih vratih se obrača ključ.

Lora takoj opazi na garderobnem kavljju Dadov »vi klobuk. Zraven klobuka visi tista rumena debela palica, ki se ji čudno stidi, sama ne ve, zakaj. Se preden zagleda Dada, jo navda zavest njegove bližine s trpečim nemirom.

Ta po poli brat je njeno živo, bolešno nasprotje. Sožite z njim ji postaja muka. A časih, kadar je v Berlinu, hoče stanovati pri njej in se ne da odgnati. Pravi, da s tem izpolnjuje dolžnost do pokojnih roditeljev. »Paziti« mora nanjo. Ko ni nič če bolj potreben, da bi kdo pazil nanj, kakor on sam! Njegovo življenje, ki skoraj nič ne ve o njem, je Lorj nekaj, na kar nerada misli. Časih ima mnogo denarja, časih nič — a s čim si služi ta denar sam Bog si ga vedi!

Dad pomeni v njenem življenju strah in skrb. Pa ga mora vendarle prenašati, takšnega, kakršen je. Morda se tudi ta reč z Dadom še kdaj unese ...

»Nu, mala!« Kar izpreletj jo, ko začuje Dadov glas. »Kakšen je bil prvi dan, gospodična osebna tajnica? In kakšen človek je ta tvoj ravnatelj Gragert?«

»Ohe, de Lora in sede v svoj kotiček na zofi, »veš, Dad, kar dober se mi zdi. Seveda se bo treba šele privaditi, a toliko sem že danes videla, da imam zanimivo delo. To ti je čisto drugačen posej kakor knjigovodstvo. Človek mahoma spozna, kako bogato življenje se skriva za temi številkami, računji in proračuni. Šele zdaj vidim natanje zveze, ki oživljajo vso stvar.«

Dad se nasmehne.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopil in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Prehrana

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Na hrano
domačo in dobro, sprejem boljše gospode ali gospodično. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. Cena niška. 11596-14

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stavbenega tehnik
spretnega risarja, s srednjim tehničnim šolanjem, ki bi bil pripravljen na delo, ki ga zahteva. Pomožnik Jutra pod znakom »Dobro risar«. 11596-1

2 brivska pomočnika
dobra, rabim za takoj. Ana Hauptman, Stodenci pri Mariboru, Kralja Petra 24. 11605-1

Fotografski pomočnik
dobar retušer in operater, dober tiskar. Oferte s svetlokom: Foto Kvas, — Celje. 11601-1

Fino šiviljo
iščem na dom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11573-1

Klobasičarji!
Išem resnega družabnika s denarjem, za dobro uvedeno klobasičarsko delavnico. Imam stroje na motor (Kuter). — Evcenčinov potki prodam. Pobje: Adolf Matzinger, Požarevac, — Srbija. 11581-1

Guvernanto
za dečka, starost 5 let, iščem za takoj. Po možnosti učiteljica, s znanjem tujih jezikov. Pomožnik s posojilništvom na naslov: Dr. Rebič, Zemun, Subotičeva br. 1. 11582-1

Več dobro kvalif.
knjigovozov sprejem v stalno namestitev. Pomožnik s navadno dosedanjih kondicij in zahvalov na pisanju na ogl. odd. Jutra pod »Knjižovoz«. 11587-1

G. Th. Rotman:
Miha Klapouh
in njegovi prijatelji

Kapital
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Denar
na hranilne vloge vseh denarnih zavodov, priskrbi takoj. Strogo solidno poslovanje. Bančno tomla pisarnas Rudolf Zore Ljubljana, gledališka 12. Telefon 38-10. Priložite znamke! 1160-16

TVRDKA
A. & E. Skaberne LJUBLJANA — javlja, da jemlje do preklica v račun sopet HRANILNE KNJIZICE Mestne hranilnice in ljudske posojilnice. 149-16

Hranilne vloge
vseh denarnih zavodov vnovčuje po najvišji ceni takoj v gotovini Trg. ag. za bančne in kreditne poste Alojzij Planinšek Ljubljana, Beethovova ul. 14/11, telefon 35-10, ki vam jamči za pravilnost in strogo solidnost v vseh poslih. 11577-16

Frizerko

dobro moč, sprejem. Prednost z znanjem britje in striženja. Hrana in stanovanje v hiši. Ivan Rakovec, Jesenice, Fužine. 11580-1

Plačilno natakario
zmožno nemške in kavcije v gotovini, sprejem v dobro lotno službo. Pomožnik na ogl. odd. Jutra pod »Takoj 10.000«. 11585-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; davek 3 Din za dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Gospodična
strokovno izobražena, išče v našem pension ali hotel, oziroma sprejme v rodilno mesto. Pomožnik na ogl. odd. Jutra pod »Zelo sposobna«. 11279-2

Stavbni ključavničar

mlad, inteligenten, resen in dober organizator, iščem kakršnokoli službo. Govorim tudi nemško in imam dobro strokovno izobrazbo. Pomožnik na ogl. odd. Jutra pod šifro »Res dober ključavničar«. 11344-2

Brivski pomočnik

Slovenec, dober bubistur in lasuljar, šeli službo. Nastopi lahko takoj. Družina Sadar, Seovno, Rajhenburg. 11603-3

Trgovska pomočnica

v večletno službo, išče mesto v trgovini. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11610-2

Potniki

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Potnika
stalno potujočega, za prodajo vrvarske robe, sprejemam. Za kolekolj potrebni Din 50.000. Pomožnik na ogl. odd. Jutra pod šifro »Milan Marcius, Kutina«. 11551-5

Grafično podjetje

večje, išče versiranega potnika akviterja. Pomožnik s »curriculum vitae« na ogl. odd. Jutra pod šifro »Grafika«. 11583-3

Dajenci (le)

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vajenca
sprejme takoj trgovina s mešanim blagom. Ljubljana, Glince, Tržaška 28. 11578-14

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Damska krila
hladna in navadna za sport, biza, oblika, sportne žopice, najceneje pri F. I. GORICAR, Sv. Petra cesta 29. 9648-6

Stikalna plošča

s vmontiranimi merilnimi instrumenti, varovali in stikali, primerna za vse električne naprave lastnega pogona, ugodno naprođajo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11547-6

Dvigalo

(škripec), 1000 kg nosilnosti, komplet, pripravljeno za skladišče, prenosljivo, na stropne traverze. Trame itd., ugodno naprođajo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11440-6

1000 parov otroških čevljev

vseh velikosti, hrano, zbit in tekoče, prodam po zelo nizki ceni. Istotam naprođajo razni čevljarški stroji, transmissije, motorji in stanovi. Pomožnik na ogl. odd. Jutra pod znakom »Priložnostni nakup«. 11605-6

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

4-sedežni avto
znamke »Delahaye«, dober ohranjen, s vsemi rezervnimi deli, poraba benzina 10 l na 100 km, prodam. Ogled in druge informacije: Rimska cesta 21/1, pri Marjanu. 11600-1

Motorno kolo

prodam ugodno po nizki ceni ali zamenjam za malorabljeno kolo s pomožnim motorjem. Sovič & Pravat krejčarstvo, Misljine. 11583-10

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje
lepo, oddam takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 11609-21

Štirisobno stanovanje

solšno, s vsemi pritlikinami, oddam 1. avgusta v vili s krasnim parkom. — Ogled dnevo od dveh na naprj. Karlovska 1. 11607-21

Stanovanja

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trisobno na Bledu
s kuhinjo, opremljeno, — iščem čez sezono. Pomožnik na ogl. odd. Jutra pod »Lepo - udobno«. 21608-21a

Dvosob. stanovanje
event. enosobno s kabineto, ikem v centru. — Pomožnik na ogl. odd. Jutra pod »Dva odrasla«. 11577-16

15.000 Din posojila

iščem takoj proti 10% za dobo 2 let. Pomožnik pod »Državni uradnik« na ogl. odd. Jutra. 11590-16

Bančno kom. zavod
Maribor Aleksandrova 48 izvršuje najbolje nakup in prodajo hranilnih knjižic vseh denarnih zavodov. Za odgovor Din 3.— znamk. 10750-16

Filatelija

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Poštarne znamke
vseh del kupujem in zamenjujem. — Pomožnik: J. Solter, 22. Bastorge Lovos, (Pologne). 11584-30

Dragovnosti

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišji ceni. Černe. Juvellir ljubljana Wolfova ulica 1

Letovišča

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vaš otrok

dobi idealno letovišče v krasnem planinskem kraju, pri preizkušnem pedagogu, prvovrstna prehrana, ljubezno in vestno nadzorstvo. Možna je konverzacija v tujih jezikih. Vsa udobnost v hiši. Oseben »agovor možen. Pomožnik »Froher Sommer« na ogl. odd. Jutra. 11604-36

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parcela
v Ljubljani naprođajo. Velikost ca. 1000 kv. m. Jepska, 3 min. do tramvaja. Pomožnik na ogl. odd. Jutra pod »Sadni vrt 44«. 11600-20

V Bohinju

oddam poleg Bohinjskega jezera v najem za celotno poletno sezono hišo z dvema kuhinjama in deset kompletno opremljenimi sobami pripravno za večje družine ali očetovje penzionarje. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra pod »Bohinje«. 11299-20

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje
lepo, oddam takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 11609-21

Štirisobno stanovanje

solšno, s vsemi pritlikinami, oddam 1. avgusta v vili s krasnim parkom. — Ogled dnevo od dveh na naprj. Karlovska 1. 11607-21

Stanovanja

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trisobno na Bledu
s kuhinjo, opremljeno, — iščem čez sezono. Pomožnik na ogl. odd. Jutra pod »Lepo - udobno«. 21608-21a

Dvosob. stanovanje
event. enosobno s kabineto, ikem v centru. — Pomožnik na ogl. odd. Jutra pod »Dva odrasla«. 11577-16

Sob. odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo
solšno, strogo separirano, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11609-23

Prazno sobo

veliko in svetlo, s posebnim vvhodom s stopnišča, pripravno tudi za pisarno, oddam s 1. junijem. Borstnikov trg 1/1, levo. 11597-23

Lepo sobo

zračno in solšno, strogo separiran vvhod, oddam v Knafjevji ul. 13/II. 11598-33

Opremljeno sobo

oddam dvema osebama, s hrano ali brez. Istotam oddam sobico. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11609-23

Prazno sobo

lepo, veliko, zelo svetlo, kletno, takoj oddam. Kralja Petra trg 8. 11608-33

Lepo sobo

s sponorabo kopalnice in kuhinje, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11676-23

Opremljeno sobo

parketirano, zračno, oddam. Vprašati pri hišniku Blok. Jeva ul. 8, Dukičev blok. 11649-23

Razno

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Telefon 2059

Suha drva, premog, karbopakete dobite pri I. POGAČNIK Bohoričeva ul. št. 5

PARKETE

prvovrstne, hrastove in bukovne, dobavljiva in polaga FERDO PRIMOZIC Ljubljana, Cesta 29. oktobra (Rimska cesta) št. 16. Popravila in struženje starih parketov. Delo solidno, cene zmerne. — Telefon: Skafar, 28-23.

KLIŠEJE

END IN VECBARVNE Jugografika SV. PETRA NASIP ST. 23

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 30 Din.

Gospodična

deželanka, 47 let, inteligentna, pridna gospodinja, neomadeževana preteklosti, s premoženjem, posestvom in gostino, se želi poročiti z državnim uradnikom ali trgovcem. Pomožnik na ogl. odd. Jutra pod »Prijetna pomladi«. 11673-25

Dražbe

Sodna dražba
gramofonov, avtomatogramofonov ter gramofonskih plošč se bo vršila dne 16. t. m. ob pol 16. uri pri ABC Medvedova ul., št. 5. Polg gor. kolodvora. 11691-32

Naše gledališče

DRAMA

Torek 12.: Gostovanje v Celju: Gozd. Izven.
Sreda 13.: Prva legija. Red B.
Četrtek 14.: Gozd, Red Četrtek

Proslava 25letnega gledališkega dejavnja Milana Skrbinskega bo v sredo 20. t. m. v ljubljanski drami. Slavjenec bo igral vlogo očeta v petdejski igri pisatelja Besiera »Tiranc«, ki jo je prevedel književnik Fran Albrecht. Režijo ima g. Ciril Debevec.

OPERA

Četrtek 14.: Pesem ljubezni. Red Sreda.
Torek 12.: Izdaja pri Novari. Znižane cene. Zadnjič.
Sreda 13.: Zaprti.
Četrtek 14.: Tuje dete. B.

Opera

Četrtek 14.: Pesem ljubezni. Red Sreda.
Torek 12.: Izdaja pri Novari. Znižane cene. Zadnjič.
Sreda 13.: Zaprti.
Četrtek 14.: Tuje dete. B.

Iz Kamnika